

Izjava ob 4. juniju.
Stane mesečno Din 25.—; za lino-
samstvo Din 40.— neobvezna.
Oglas po tarifi.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.
Rekopis se ne vrača.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2094.
Izdati oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2498.
Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
Račen pri poštnem ckt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.445 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 205.241.

Obnova Vukičevićevega režima pod Koroščevo firmo

Nova vlada je bila včeraj popoldne imenovana in zaprisežena

Po štiridnevnih srditih borbah so se hegemonisti včeraj vendarle sporazumeli o obnovitvi stare vlade z nekaterimi novimi ljudmi. — Dr. Korošec je moral poleg predsedstva obdržati tudi nožanje zadeve. — Med 16 ministri sta dva Hrvata in en Slovenec. — Narodna skupščina se sestane baje že prihodnji teden

Ljubljana, 27. julija

Dr. Korošec in njegovi ministri so danes položili prisego. S stališča KDK kot politične skupine ji more biti obnovljena vlada gospoda Vukičevića samo v korist. Nikdar ni bila KDK tako močna in tako kompaktna, kakor je danes. Štirje milijoni Srbov, Hrvatov in Slovencev s skoraj 1 milijonom volilcev stoji kakor vojska pripravljeni, da jih voditelji pozovejo na odločilno bitko. Na izzivanje in rožljanje s kum-dakom, ki se čuje iz Koroščevega tabora, odgovarja ta vojska mirno: Tu smo! Kdo je močnejši od nas?

S čisto zastavo smo šli v borbo za enakopravnost državljanov in vseh delov države za njihovo svobodo, da očistimo Avgijev hlev korupcije in administrativnega neznanja. KDK je bila vneta za konstruktivno delo na korist vseh slojev delovnega naroda naše domovine v okviru obstoječega državnopravnega stanja. Lojalno je hotela osigurati vsem pokrajinskim enostem v proračunu in pravno osnovo v administraciji. Nikdar nismo odrekli kralju, kar je kraljevo, nikdar državi, kar je državno. Nismo pa mogli molčati, da eni plačujejo, drugi pa uživajo. Nismo mogli molčati, da čisto tenka plast srbskijanske oligarhije izrablja vse druge in da sta pri nas tako demokratizem kakor parlamentarizem v stvari samo na papirju.

Vemo, da je tak sistem obsojen na smrt ter da je danes dobil je par tednov odloga pod pokroviteljstvom klerikalizma. Komaj osem mesecev je, odkar KDK z vsem elanom naskakuje trdnjavo krivic in nerada, a že se je začel ta »trdi grad« tresti v svojih temeljih. Vse je sedaj pohotelo, da temu sistemu podaljša življenje. Na to potezo odgovarjamo, da bo tem bolj strašen obračun, čim delj se bo skušal ta sistem umetno vzdrževati.

Tudi v Sloveniji bo sedaj prišlo do končnega razčiščenja. Votlega grmenja Koroščevih trabantov se kar nič ne bojimo. Že dve leti ima ta gospoda vso upravo v rokah in ves državni aparat ji je na uslugo. Ljudstvo bo sedaj lahko odgovorilo na vprašanje: Kaj so nam prinesli, kaj so nam izvojevali, v čem so držali besedo? In tu je sodba enoglasna. Do sedaj so Sloveniji in svojim volilecem prinesli samo sramoto in težka bremena. Če so se klerikalci branili, da nimajo zadostnega vpliva v Beogradu, se je dalo to še razumeti, dokler niso imeli v rokah notranjega ministrstva. Odkar pa so dobili ta resor in še bolj odsele, ko je njihov šef postal predsednik vlade, mora najkrajkovidejši volilec videti, da odgovarja SLS za vse in da se ne more več izgovarjati na druge, če prihaja domov praznih rok in če ljudstvo tepe z bremenom in škorpionom političnega nasilja. Pristaši KDK v Sloveniji dobro vemo, da SLS le z največjo težavo in s silnim pritiskom državnega in samoupravnega aparata ter gospodarskih podjetij zadržuje svoje razsulo, da pa je kljub trenutnemu navideznemu triumfu globoko v srcih njenih pristašev zasejano nezaupanje v pravilnost politike vodstva SLS, ki je Slovence vpečljala v sovraštvo s Hrvati in vsemi poštenimi narodnimi ljudmi, a bo od strani njih, katerim se je udejnovala, v najkrajšem času občutila na sebi resničnost krilavice: Zamorec je storil svojo dolžnost.

Ne smemo zamažati velike skrbi, ki nas navdaja za našo državo od trenutka, ko je podpisan ukaz za nadaljevanje hegemonističnega režima. Komedijska, ki se je po 20. juniju vršila z izigravanjem in osramotitvijo hrvatskih nemizalcev, je uničila še ono malo optimizma, kar ga je še bilo onkraj Sotle. Tamkajšnje vrste se zgrinjajo v eno fronto, ki močno spominja na fronto, ki smo jo doživeli l. 1918. Če bo sklicana še Narodna skupščina v okrajnjeni bivši konjušnici v ulici Miloša Velikega, kakor da se 20. junija ni nič zgodilo, bo to nezaupanje še naraslo in doživeli bomo sklepe slične onim, ki se te dni pripravljajo v zelo podobnem pokretu v Romuniji, da predstavniki 4 milijonov zavednega naroda sklepov okrvavljenе Narodne skupščine ne smatrajo za veljavne in za obvezne.

Ni treba še posebej povdariti, da vodstvo KDK komaj zadržuje lavino. Vendar avtomatično se na tisoče imponderabilij strnjuje v odpor, ki se mu

Beograd, 27. julija p. Dr. Korošec je danes nadaljeval pogajanja za sestavo svoje vlade in napel vse sile, da obvlada nastale težkoče. Demokrati so na svoji dopoldanski konferenci res kapitulirali, muslimani pa so še vztrajali na svoji zahtevi po dveh ministrih. Na opoldanski konferenci šefov četvorne koalicije pa se je moral skupnemu pritisku vdati tudi dr. Spaho, nakar je bila sestavljena definitivna lista nove vlade.

Po konferenci je odšel dr. Korošec v avdijenco, kjer je kralju poročal o doseženem kompromisu in mu predložil v podpis ukaz o imenovanju novega kabineta. Ministri so ob 4. popoldne položili prisego in nato takoj prevzeli svoje posle.

Kakor se iz vladnih krogov zatrjuje, bo Narodna skupščina sklicana za prihodnjo sredo.

Nova vlada je sestavljena tako-le:

predsedstvo in notranje: dr. Anton Korošec (SLS)
zunanje ministrstvo: dr. Voja Marinković (dem.)
trgovina in industrija: dr. Mehmed Spaho (musl.)
financa: dr. Nikola Subotić (rad.)
promet: Andra Stanić (rad.)
prosveta: Milan Grol (dem.)
pravda: Milorad Vujić (rad.)
pošte in brzojav: dr. Bogoljub Kujundžić (rad.)
šume in rude: Pera Marković (dem.)
poljedelstvo in vode: dr. Vlada Andrić (rad.)
javna dela: dr. Grga Angjelinović (dem.)
agrarna reforma: Daka Popović (rad.)
narodno zdravje: dr. Čeda Mihajlović (rad.)
socijalna politika: Stepan Barić (hrv. kler.)
vere: Dragiša Cvetković (rad.)
vojska in mornarica: general Stevan Hadžić

Beograd, 27. julija p. Po štiri in dvajsetih dneh — kar znači najnovejši jugoslovanski rekord — je bila kriza vlade danes popoldne rešena z obnovo starega hegemonističnega režima. Silno težaven je bil porod Koroščevega kabineta, a že ob rojstvu mu napovedujejo kratko življenje — samo do jeseni, ko naj pride zopet nova vlada, ki bo razpustila Narodno skupščino in razpisala volitve.

Dr. Korošec je imel mnogo truda, preden se mu je posrečilo zadovoljiti vsestranske zahteve po ministrskih portfeljih in še danes popoldne so režimski krogi sami napovedovali, da bo njegova misija po tridnevnih brezkončnih pogajanjih in konferencah končala z neuspehom. Le bojazni demokratov in radikalov pred ljudsko sodbom se ima g. Korošec zahvaliti, da je vendarle mogel sestaviti svojo vlado.

Sinoči je bila situacija za Koroščev mandat skrajno neugodna. Na eni strani nepopustljivost radikalov, na drugi strani pa uporne zahteve demokratov in muslimanov po reviziji dosedanjega razmerja v odnosih koaliranih strank, vse to je resno ogrozilo uspeh Koroščeve misije. Ne samo opozicijski, marveč tudi vladni tisk je bil v presoji situacije skrajno skeptičen ter je govoril že celo o možnosti, da bi dr. Korošec svoj mandat vrnil.

Mandatar krone dr. Korošec je zato danes popoldne napel vse sile, da doseže na ta ali oni način sporazum za sestavo svojega kabineta. Takoj zju-

ne more priti v okom, niti s praznimi grožnjami, niti s kundakom, ampak samo z modro politiko, ki proži narodu roko in skuša vzpostaviti uničeno zaupanje.

Dr. Korošec je že dovolj zapravil onega kapitala, ki so mu ga v glavnem znesli skupaj drugi ljudje med svetovno vojno. V administraciji, najmanj pa v notranjem ministrstvu, doslej ni pokazal nikake nadpovprečne sposobnosti in takšna bo brez dvoma tudi sedaj njegova uloga. Vlado bo načelo, ki ga je prinesel s seboj iz Avstrije in ki se je tam označevalo z besedo »fortwursterei«. Kolikor se da posneti iz radikalne »Samouprave«, bo preganjal še v večji meri KDK in njeno javno udejstvovanje. A dr. Korošec bo kmalu spoznal, da bo grizel v kamen. Rešitev krize z nadaljevanjem policijskega režima četvorne kartela je odvzela vsako odgovornost z ramen vodstva KDK. Pred zgodovino je treba ugotoviti, da je odgovornost za vse posledice prešla na tiste faktorije, ki po enomesečnem maltretiranju niso znali nič modrejšega ukreniti, kakor vzpostaviti protihrvatski kurz v Jugoslaviji.

traj sta se sestala v ministrskem predsedništvu dr. Korošec in Velja Vukičević ter sta dolgo konferirala, nakar je odšel dr. Korošec na dvor poročat kralju.

Včerašnja dopoldanska pogajanja

Med tem so se vršila nervozna posvetovanja v demokratskem in radikalnem poslanskem klubu. Demokrati so sicer že na svoji včerašnji klubski seji kapitulirali pred radikali s tem, da niso dosledno vztrajali na svojem stališču ter da so pooblastili svojo »trojko«, da po prostem predvaru nadaljuje pogajanja z radikali. Po referatu Ljube Davidovića so šli demokrati danes še korak nazaj in sklenili, da se mesto prvotno zahtevanega petega ministra zadovolje samo z državnim podtajnikom v finančnem ministrstvu. Pač pa so sklenili, da bodo demokrati pri pogajanjih z radikali še naprej podpirali zahtevo muslimanov po drugem ministru na račun radikalov.

Istočasno se je vršila seja muslimanskega kluba, kateremu je po dal dr. Spaho izčrpano poročilo o situaciji in o svojih pogajanjih. Po obširni debati je bilo sklenjeno, naj dr. Spaho vztraja pri svojih zahtevah. Se predno je bila seja končana, je bil dr. Spaho pozvan na konferenco šefov koaliranih strank, ki so se med tem že zbrali v vladnem predsedstvu.

Klerikalni stranki in dr. Korošču je seveda vseeno, kam ta stvar vodi, kajti patriotizma v čistem pomenu te besede ta internacionalna papistovska stranka nima in ga ne bo nikoli imela. Ne bo pa vseeno vsem tistim srbskim, zlasti srbskim patriotom in odločilnim činiteljem, ki so doživeli grozore vojne, ki so ob hekatombah nacionalnih žrtev kazali na veliko nacionalno idejo in s tem upravičevali te žrtve. Sedaj se pa nespametno razsipa in zapravja, kar se je doseglo in ustvarilo s temi ogromnimi žrtvami.

Jutri je obletnica, kar je ogromna velesila Avstrija napovedala vojno mali Srbiji ob navdušenem pritjevanju vesoljnega klerikalizma, ki je vsemu, kar je bilo narodno, jugoslovansko, grozil s poginom in smrtno. Danes isti klerikalizem, hlapčevsko uđinjan eksploatatorjem Jugoslavije, napoveduje pogin veliki ideji, ki je ustvarila to državo, ter odpira novo vojno proti njeni eksistenci. Zaman je bilo takrat, zaman bo danes. Zdrava nacionalna ideja, za katero gre v boj KDK, bo stila v prah vse sovražnike.

Odločilna seja šefov

V ministrskem predsedništvu je nato ob 11. pričela konferenca šefov koaliranih strank. Prisostvoval ji je tudi dr. Voja Marinković.

Dr. Korošec je povdarjal, da je ta seja zadnji poskus, da se pride do sporazuma; ako bo ostala zopet brezuspešna, bo moral vrniti mandat. Kaj bo potem, ne ve nihče, po njegovem mnenju pa bo sledila brzokone volina vlada v kateri bo sodelovala KDK kot glavni činitelj. Če je torej demokratom in muslimanom ljubše, da izgube koalirane stranke situacijo iz svojih rok, potem nadaljna pogajanja nimajo nikakega smisla.

Ta taktika dr. Korošca je očitno zalegla. Demokrati so takoj popustili, uplivali pa so tudi na dr. Spaho, naj se za enkrat zadovolji samo z dosedanjim posestnim stanjem, t. i. ministrstvom trgovine, zato pa da bodo dobili pozneje muslimani državnega podtajnika v ministrstvu, ki si ga sami izberejo. Dr. Spaho je moral uvideti, da so ga demokrati pustili na cedilu in je moral izbirati med tem, da ali preide v opozicijo ali pa ostane še nadalje v vladi. Odločil se je za vlado in popustil. S tem je bila situacija za dr. Korošca v zadnjem hipu rešena in na konferenci je bila po kratki razpravi sprejeta in odobrena predložena ministrska lista, ki jo je takoj nato dr. Korošec odnesel na dvor kralju v podpis.

Dr. Spaho je bil, ko je zapuščal ob 12.30 konferenco, videti zelo slabe volje. Na vprašanja novinarjev ni odgovarjal in je takoj odšel v svoj klub, kjer je obvestil zbrane poslance o izidu konference.

Drugi je odhajal iz ministrskega predsedstva Ljuba Davidović v spremstvu dr. Marinkovića. Bil je videti prav židane volje. Novinarjem je takoj po prihodu iz ministrske sobe izjavil: »Upam, da bo vlada še danes sestavljena. Več vam še ne povem!«

Opoldanska avdijenca dr. Korošca

Dr. Korošec je ostal v avdijenci na dvoru do 13.30. Še preden se je vrnil z dvora, so se po mestu razširile vesti, da je bil na opoldanski konferenci dosežen sporazum ter da je kriza rešena. Dr. Korošec je tudi po tej avdijenci odklonil nestrpnim novinarjem vsako izjavo. Odšel je takoj v vladno predsedstvo, kjer sta ga čakala dr. Marinković in Velja Vukičević.

Sele okrog 3. popoldne, ko so se začeli zbirati v vladnem predsedstvu ministri kandidati, se je doznalo, da je dr. Korošec v svoji opoldanski avdijenci že predložil kralju v podpis ukaz o imenovanju vlade.

Prisega in prva seja nove vlade

Novo imenovani ministri so se ob 4. popoldne podali na dvor, kjer so nato položili predpisano prisego po običajnem ceremonijelu.

Po zaprsegi so se ministri zbrali v vladnem predsedstvu k prvi seji ministrskega sveta. Uvodoma je dr. Korošec pozdravil ministre, jim čestital in jih prosil, naj ga po svojih najboljših močeh podpirajo, češ, da stoji ta vlada

pred tako težkimi problemi, kakor doslej še nobena druga. O poslovnih zadevah bo razpravljali ministrski svet na prihodnji seji, ki je sklicana za jutri popoldne ob 6.

Po seji ministrskega sveta so novo imenovani ministri odšli v svoja ministrstva ter začeli prevzemati posle

Narodna skupščina se sestane v sredo

Dr. Korošec je imel po seji daljši sestanek s predsednikom Narodne skupščine. Kakor se izve, je bilo dogovorjeno, da se sestane Narodna skupščina prihodnjo sredo v svrhu nadaljevanja dnevnega reda zadnje seje, to je razprave o obtožbi proti dr. Dušanu Subotiću. Za ostale obtožbe, ki jih je vložila KDK proti dr. Korošču kot notranjemu ministru smatrajo hegemonisti, da je rok že potekel in da se o njih sploh ne bo več razpravljalo, razen če bi jih KDK obnovila. Po odklonitvi obtožbe dr. Subotića bo Narodna skupščina razpravljala o izročitvi Puniše Račića, Toma Popovića in Jovanovića-Lune sodišču zaradi umora v Narodni skupščini. Ali bo Narodna skupščina nato nadaljevala delo ali pa bo odgodena za daljšo dobo, še ni odločeno in bo o tem definitivno sklepal ministrski svet na svoji jutrišnji večerni seji.

Izpadli ministri

Ze sestava vlade same priča, da gre le za nekoliko spremenjeno izdajo prejšnjega Vukičevićevega režima. Iz prejšnje vlade so izpadli le že prej zaradi neuspeha pri najetu inozemskega posojila odstopivši finančni minister dr. Bogdan Marković, prometni minister Milosavljević, nadalje minister brez portfelja dr. Šumenković, ki pa bo, kakor se zatrjuje, že v enem tednu imenovan v istem svojstvu kot zastopnik zunanjega ministra, ki odhaja na dopust; nadalje bivši minister za poljedelstvo dr. Stanković, minister ver Milan Simonović, minister socijalne politike Čeda Radović, minister narodnega zdravja dr. Gera Popović in minister za šume in rude Aleksander Mijović. Morali so prepustiti svoja mesta drugim kandidatom.

Ker je dr. Korošec obdržal notranje ministrstvo poleg ministrskega predsedstva, bo imenovan za pomočnika notranjega ministra dosednji načelnik oddelka za javno varnost Žika Laznić, na katerega je bil nedavno izvršen atentat.

Zunanji minister dr. Marinković namerava že prihodnji teden nastopiti daljši dopust. Zato bo za njegovega namestnika imenovan kot minister brez portfelja dr. Ilija Šumenković.

Likvidacija kluba SDS

Beograd, 27. julija. Danes ob 4. popoldne se je vršila v stanovanju Svetozara Pribičevića konferenca v Beogradu se nahajajočih poslancev KDK. Sklenjeno je bilo, da se definitivno likvidira klub SDS v Narodni skupščini, kakor je to že storil klub HSS.

Kraljev odhod na Bled

Beograd, 27. julija p. Pričakuje se, da bo kralj še ponoči ali jutri odpotoval na Bled. Dvorni vlak čaka že pripravljen na kolodvoru.

„Hrvate tirajo v obup!“

Svetozar Pribičević o obnovitvi starega režima. — Nova provokacija Hrvatov s sklicanjem Narodne skupščine. Ukrepi KDK

Beograd, 27. julija p. Svetozar Pribičević je danes na vprašanje novinarjev, kaj sodi o vladi dr. Korošca izjavil:

»Jaz sem se že včeraj o tem izjavil in nimam ničesar dodati. Ta vlada je provokacija vseh Hrvatov. Zlastno je, ker se med šefi kakor tudi med posamezniki vladnih parlamentarnih skupin nihče ni našel, da nastopi proti tej provokaciji in zahteva rešitev, ki bi omilila ogorčenje Hrvatov. Hrvate tirajo v obup.«

Na vprašanje kaj sodi o ministrih nove vlade, je odgovoril: »O tem se ne izplača govoriti.«

Na pripombo, da se v vladnih krogih govori o nameri, je prihodnje dni delati s parlamentom, je odgovoril:

»Prav to je tisto, kar se v Hrvatski smatra za novo provokacijo. Vse, kar je v stanju poostriiti odnose, so pripravljeni storiti.«

Na vprašanje, kaj namerava sedaj storiti KDK, je odgovoril:

»O naši akciji za sedaj nočem govoriti. Videli boste dejanja, ki bodo bolj govorila, kakor pa katerekoli besede. Odhajam v Zagreb in tam bomo določili program, sredstva in način svoje akcije.«

Novi in stari ministri

Med 16 ministri je 12 Srbov, 2 Hrvata, 1 musliman in 1 Slovenec. — Po strankah je 8 radikalov, 4 demokrati, 2 klerikalca, 1 musliman in 1 general. — Novincev je med ministri 5

Beograd, 27. jul. p. V vseh resnih političnih krogih je sestava nove vlade izzvala najslabši vtis. Zlasti se povdarja dejstvo, da je dr. Korošec sprejel v svojo vladu edina dva Hrvata, ki še držita z Beogradom in ki sta obsojena, da bosta pri svobodnih volitvah popolnoma propadla. Hrvatski kandidat Davidovičeve demokratske stranke dr. Grga Angjelinović je še pred par dnevi v svojem klubu pripovedoval, da se smatra med Hrvati kakor oni oficir v filmu, ki se v puščavi oprijema edine še nezasute palme ter pričakuje, da ga bo vihar v prihodnjem trenutku zasul. Kljub temu pa je par dni nato sprejel portfelj v dr. Koroševi vladi.

Še bolj žalostna je vloga, ki so jo Velebski namenili hrvatskemu klerikalcu Bariću. Tukajšnji politični krogi so prepričani o tem, da bo dr. Korošcu nemogoče vztrajati na dosednji poziciji, ker bo moral voziti velebski pravoslavni voz kot katoliški duhovnik proti sedaj kompaktnemu katoliškemu narodu Hrvatov. Da bi ta očitek kolikor toliko pariral, je sforširal hrvatskega klerikalca Badića v vladu. Poslanci KDK so zadnje dni prešli iz Hrvatske mnogoštevilne protestne izjave hrvatske duhovščine, ki izjavljajo, da obsoja politiko, ki jo vodi sedaj dr. Korošec v korist velebsstva in pravoslavlja ter proti katoliškemu hrvatskemu narodu. Tudi sicer se sedanja vlada že po par urah svojega obstoja čuti skrajno nesigurno ter ji že popuščajo živci, ker ne ve, kakšno stališče bo zavzela in kako borbo bo vodila KDK.

Nova vlada šteje danes 15 ministrstev, a se bo to število z imenovanjem dr. Šumenkovića za ministra brez portfelja pomnožilo na 16. Od teh 16 ministrstev je 12 Srbov, 2 sta Hrvata, 1 Slovenec in 1 musliman (dr. Spaho). Oba Hrvata (dr. Angjelinović in Stepan Barić) sta Dalmatince, prvi je demokrat, drugi klerikalec. Oba imata jako ogrožene mandate ter ima njuno imenovanje predvsem namen, utrditi njuno pozicijo v volilnem okraju. Stepan Barić je po umoru hrvatskih poslancev odkrito obsojal politiko SLS ter je nekaj časa pretil z izstopom iz Koroševega parlamentarnega kluba. Sedaj je stvar s portfeljem poravnana. Dr. Grga Angjelinović je poleg dr. Ribarja edini hrvatski poslanec Davidovičeve stranke ter se je v parlamentarnih borbah zadnjih mesecev posebno ostro eksponiral proti KDK in zlasti osebno proti Radiću. Interesantno je, da so doli portfelj njemu in ne zmernjšemu dr. Ribarju. Zgodilo se je to očitno pod vplivom dr. Marinkovića, katerega ožji prištev je Angjelinović. Iz Hrvatske v vladi ni nobenega ministra.

Med 12 ministri Srbi je 8 radikalov, 3 de-

mokrati in general Hadžić, ki kot vojak ne pripada nobeni stranki. Radikalni ministri so po večini iz najbližje okolice Velje Vukičevića; sem spadajo zlasti gg. Milorad Vujičić (pravde) Dragiša Cvetković (vere) dr. Vlada Andrić (poljedelstvo), dr. Bogoljub Kujundžić (pošte) in Daka Popović (agrarne reforme). Novi finančni minister dr. Niko Subotić spada med »nevtalce« v radikalnem klubu, ravnotako novi minister za obrambo Andra Stanić in minister narodnega zdravja dr. Čeda Mihailević. Pri demokratih je dobila Davidovičeva skupina 2 mesti (Grol in P. Marković), Marinkovičeva pa 3 (Marinković, Angjelinović, Šumenković).

V Koroševi vladi je 11 ministrstev, ki so bili že opetovano člani vlade, 3 pa je novincev in sicer radikal Dragiša Cvetković, dr. Čeda Mehaljović, Daka Popović in Nikola Subotić ter edini hrvatski klerikalec Barić. Minister Cvetković je po poklicu inženjer, je župan občine Niš in je bil v septembru prvič izvoljen kot Vukičevićev protikandidat proti listi bivšega ministrskega predsednika, radikalnega centrista Zvonovića. Dr. Mihailević je kopalski zdravnik v Vrnjački banji. Udeleževati se je v demokratski stranki, pri lanskih volitvah pa je prestopil v radikale, ki so mu dali mandat. Minister Daka Popović je po poklicu inženjer in zastopa okrožje Novi Sad. Tudi on je še le v septembru prišel kot vukičevićev v Narodno skupščino. Minister za finance dr. Nikola Subotić, advokat po poklicu, je znan kot predsednik finančnega odbora ter je eden starejših parlamentarcev. Minister Barić je bil dolga leta glavni agitator klerikalne stranke v Dalmaciji, kjer je izdal tudi razne klerikalne novine. Rodom je iz Zemuna.

Zanimivo je, da je dr. Korošec prevzel poleg predsedništva tudi ministrstvo notranjih del. Kakor poročajo beograjski listi, mu je bilo to ministrstvo direktno vsiljeno, ker so se ga branili i radikalni i demokrati. »Politika« pravi, da demokrati niso reflektirali na ta portfelj, da ne bi bili užaljeni radikali, ti pa niso hoteli, ker niso imeli »pravega« kandidata. Tako je ostal ta resort dr. Korošcu, ki ga ni bil »mного oduševljen«, ali ga je končno sprejel. Seveda so razlogi za postopanje radikalov in demokratov, za katere je baš ta resort bil vedno predmet ogorčenih borb, povsem drugi nego jih navaja »Politika«. Hotelo se je napraviti dr. Korošcu le splošno odgovornost za novo vlado temveč tudi še specijelno odgovornost za vodstvo notranje politike odnosno borbe proti prečnemu Opoziciji vidi v tem posebno perfidijo hegemonistov.

Interesantno je tudi, da je dosednji minister gradjevin Pera Marković prepuštil svoj resort dr. Angjelinoviću, ter je prevzel ministrstvo za šume in rude, ki ga Srbijanci očitno niso hoteli »zaupati« prečnu Angjelinoviću.

Beograjski opozicijski list o novi vladi

Obnovljeni Koroševi vladji sta kumovala Velja Vukičević in dr. Laza Marković. — Najbolj težka situacija po 1. 1918. — Ponesrečena izbira ministrov

Beograd, 27. julija p. Nocojšnje »Novosti« pišejo z ozirom na sestavo dr. Koroševe vlade med drugim: »Mislija dr. Korošca je bila v krizi pred vsem radi zahtev muslimanov z ozirom na razdelitev portfeljev. Zdelo se je za trenutek, da klub dr. Spaha noče ostati v četvorni koaliciji in da smo na potu k novim važnim političnim formacijam. Vendar se je zadeva končala s porazom dr. Spaha, ki je umaknil svoje zahteve brzokone, ker je dobil gotove obljube. Znano je, kaj bo pomenila vlada dr. Korošca, ki sta ji bila babica in kum Velja Vukičević in dr. Laza Marković. Istotako je znano, da se v Zagrebu vlada dr. Korošca smatra kot drzna provokacija. More se pričakovati, da bo reakcija Hrvatov močna in da so prekinjene zveze med Beogradom in Zagrebom. Ako se upošteva tudi po-

slabšanje zdravstvenega stanja Stepana Radića, ki povzroča največje skrbi, potem se mora smatrati, da stopa vlada dr. Korošca v izredno težek položaj, kakor še nobena vlada doslej. Splošno je mnenje, da bi bile za tak položaj potrebne največje avtoritete, dočim se je vlada dr. Korošca po svoji sestavi izkazala kot ena najslabših. Položaj se je vrnil v parlament, kakor so zahtevali politiki iz vladne koalicije, ki so bili nesposobni, da ostanejo na višini dogodkov in ki so že enkrat dokazali, da je potrebno sedanjo Narodno skupščino razgnati. Spretnost dr. Korošca v izbiri osebnosti se je ponesrečila, kljub temu da sta bila pritegnjena dva Hrvata, kar ne more izzvati drugega vtisa, kakor da je to vlada hrvatskih renegatov.»

Priprave za podpis protivojnega pakta

Id se bo izvršil 27. avgusta v Parizu. — Majhen incident med Nemčijo in Francijo

Washington, 27. julija g. Državni tajnik Kellogg se bo 18. avgusta odpeljal v Evropo, da se 27. avgusta udeleži podpisa protivojnega pakta v Parizu. Njegovo bivanje v Parizu je preračunano na tri dni. Iz francoskih diplomatskih krogov se izve, da bo imel državni tajnik Kellogg pri tej priliki tudi pogajanja z Briandom, Chamberlainom in dr. Stresemannom o aktualnih reparacijskih vprašanjih. Kakor zatrjujejo, namerava prevzeti Kellogg posredovalno vlogo med Francijo in Nemčijo, da bi dosegel znižanje poreske posade. Kakor že znano, je Mussolini izjavil, da ga bo pri podpisu protivojnega pakta zastopal eden izmed državnih tajnikov. Tudi še ni gotovo, ali se bo Chamberlain osebno udeležil podpisa, ali ga bo zastopal lord Cusendun.

Berlin, 27. julija s. Kakor namigujejo listi, je verjetno, da dr. Stresemann ne bo mogel potovati v Pariz, če bo francoska vlada vztrajala na tem, da mora Nemčija izročiti one tri mlade Nemce, ki so strgali zastavo na francoski oficirski kazini v Zweibrückenu. Vsekakor je gotovo, da so se oni trije ljudje že poskrili, tako da jih nemška vlada danes sploh ne more prijeti in izročiti Fran-

cozom. Nemčija bi bila po poreski pogodbi obvezana, da jih izroči.

London, 27. julija (be) V ponedeljek se bo vršila v spodnji zbornici velika debata o Kelloggovem protivojnem paktu.

Izgon Bele Kuna

Dunaj, 27. julija. h. Bela Kuna je z našim dnem odseljen 3 mesečno kazni in je formalno izpuščen iz zaporov deželnega sodišča. Policija prevzame sedaj jettnika pod nadzorstvo. Kdaj bodo Bele Kuna po razsodbi sodišča odpisali preko meje v Rusijo, še ni gotovo. Policije oblasti strogo skrivajo dan in uro odhoda. Ojačena policijska straža pred deželnim sodiščem ni dovoljevala nikakega zbiranja in je vse demonstrante razpršila.

Poljski protest v Moskvi

Moskva, 27. julija. (be.) Poljski poslanik je protestiral proti govoru Buharina na zadnjem kongresu komunistične internacionale, ki je izjavil, da je treba posvetiti razvoj komunistične stranke na Poljskem vso pozornost in da predstavlja poljska komunistična stranka važen vojaški in revolucionarni instrument.

Dva parlamenta v Romuniji

Do »okrnjenega parlamenta« narodne kmečke stranke. — Vznemirljive govornice. — Vlada prepovedala poročanje o zastatištem parlamentu

Bukarešta, 27. julija. g. Istotako s izrednim masenjem parlamenta se je vršilo včeraj v domu narodne kmečke stranke zborovanje takozvanega okrnjenega parlamenta. Dasi je narodna kmečka stranka za to zasedanje razvila po državi veliko propagando, vendar se ga niso udeležili vsi poslanci polnoštevilno.

V vladnih krogih zatrjujejo, da to zasedanje ne more imeti pozitivnega uspeha ter je samo protestnega značaja. Vse delo je osredotočeno v izvrševalnem odboru stranke, ki bo temu okrnjenemu parlamentu predložil resolucijo narodne kmečke stranke, v kateri bo protestiral proti postopanju vlade glede inozemskega posojila Resolucija bo naglašala, da so pogoji, pod katerimi je vlada pripravljena sprejeti inozemsko poso-

jilo, izredno neugodni in za državo nevarni. Ta komunikacija bo nato izročena regentskemu svetu.

O poteku seje okrnjenega parlamenta se čuva stroga tajnost, ker je vlada prepovedala listom, da bi o tej seji poročali. Zaradi tega krožijo govornice, da pripravila okrnjeni parlament nasilno akcijo proti sedanjim vladim. Te govornice pa so popolnoma neverjetne.

Veliko pomnost je imela okolnost, da se je voditelj narodne kmečke stranke Julij Maniu v nedeljo ob priliki zadušnice za pokojnim kraljem v Curtea de Argeș dalje časa razgovarjal s kraljico in nekaterimi člani regentskega sveta. Nekateri vidijo v tem dobro znamenje za razvoj notranje politične situacije.

Dr. Beneš o nevarnosti Velike Nemčije

Francoski tisk razkriva ozadje zadnjega dr. Beneševga potovanja v Pariz in London

Pariz, 27. julija s. »ECHO de Paris« objavlja danes podrobnosti o zadnjem potovanju dr. Beneša v London in Berlin. Kakor poročajo listi, je dr. Beneš pri tej priliki zelo jasno govoril o priključitvenem vprašanju. Predložil je državnemu tajniku Schubertu, ki je takrat zastopal zunanje ministrstvo dr. Strésemanna točno vprašanje, ali hoče Nemčija vojno, ker bo priključitev gotovo privedla do nje.

V Londonu je imel poročevalec istega lista razgovor z eno izmed vodilnih političnih osebnosti, ki je točno naglasila nevarnost priključitve. Nemčija bo potem, tako je izjavil angleški politik, mejila direktno na Madžarsko, Jugoslavijo in Italijo in si bo germansko in romansko pleme stalo na Brennerju nasproti. Glede aktivnega dela za pro pagando v smeri priključitve se nikakor ne sme udajati iluzijam.

Žalosten povratek Nobilovih žrtev

Mariano je moral ostati v norveški bolnici. — Filmski posnetki razviti. — Dr. Behounek se vrača v Praho

Kodanj, 27. julija g. Kakor poročajo listi o potovanju Nobilove ekspedicije, je njihova pot v domovino polna očitkov in razočaranja. V Kodanju je občinstvo pričelo, ko je zagledalo Zappija, vzklikati: Malmgreen, Malmgreen! Nobile je očitno zelo izčrpan. Mariano, ki so ga z ladjo »Città di Milano« pripeljali v Narvik je moral ostati v tamkajšnji bolnici, ker ni bil zmožen za nadaljno pot. Na švedski postaji Kiruna je pričakovalo italijansko polarno ekspedicijo kakih 3000 oseb. Dočim so Svedi, ki potujejo tudi z Italijani, odšli takoj v restavracijo, so jim Italijani sledili še le pozneje. Nobile je šel iskat Lundborg ter ga je peljal v restavracijo. Vsi Italijani so videti zelo izmučeni. Pri povratku je prebivalstvo Švedom prirejalo ovacije, za katere so se zahvaljevali tudi Italijani.

Oslo, 27. julija g. Sedaj so razvili filmske posnetke, ki jih je napravil operater ruskega letalca Čuhnovskega.

Slike jasno kažejo, da so bile na ledeni ploskvi tri, in ne kakor zatrjujejo Italijani, dve osebi. V norveškem časopisu so se pojavile v zvezi s tem dejstvom najgroznejše vesti.

Oslo, 27. julija s. Profesor dr. Behounek je s svojo sestro prispel v Narvik in bo iz Osla nadaljeval pot v Praho. Novinarjem je izjavil, da je Malmgreen tožil najprej o bolečinah v desnem kolku, da pa je bil že precej okrevan, ko je odšel na pot. Behounek je dobil vtis, da je šel Malmgreen z najboljšimi nadami in največjim optimizmom na pot. Obžaloval je one, ki so ostali v polarnih krajih in iz njegovih besed je bilo povzeti, da smatra njihov položaj za mnogo slabši kot svoj lasten in usodo svojih spremljevalcev.

Oslo, 27. julija s. Neki švedski list je razpisal nagrado 10.000 švedskih kron za onega, ki bi našel Malmgreenovo truplo.

Strašna povodenj v Amurskem ozemlju

Katastrofalno razdejanje. — Veliko število človeških žrtev. — Ves promet ustavljen

Berlin, 27. julija. s. Po brzoklavi iz Moskve je nastopila ob reki Amur na meji med Rusijo in Mandžurijo velika vodna katastrofa, ki prekaša povodenj iz leta 1924. Amur in vsi njegovi pritoki so prestopili bregove ter povzročili velika opustošenja. Reka Seja se je razlila kot morje v dolino in odnesla s seboj hiše, živino in vse kar ji je bilo na poti. Mnogo vasi je popolnoma razdejanih. Pod razvalinami podtrh hiš je pokopanih mnogo ljudi. Točno število mrtvih še ni ugotovljeno. Živino je voda v vseh vaseh, ki leže ob rekah, popolnoma uničila. Amur sam nudi strašno sliko. Na njegovih valovih plavajo hiše, skednji in trupla na stotine utopljenih živali. Pomožna akcija

gre le za to, da bi čim prej odstranili ljudi iz ogroženih krajev. Železniški promet je popolnoma ustavljen. Pri Kabarovku lije neprestano dež.

Tudi iz ozemlja ob reki Usuri poročajo o velikih nevihtah in opustošenjih. Pritok Imam divja z veliko silo v dolino in ruši vse pred seboj. Tudi tukaj je prebivalstvo, kolikor ga ni zalotila voda, na begu. Povodnji stopnjujejo še močni viharji. Ob reki Seji je voda v enem dnevu uničila 11 vasi. Mesto Seja je popolnoma pod vodo. Meteorološke opazovalnice po raznih ruskih observatorijih sklepajo, da se bo katastrofa še bolj razširila.

Senzacionalno razkritje milijonskih goljufij z nemškim vojnim posojilom

Aretacija tajnika Hugona Stinnesa. — Država oškodovana za več milijonov mark

Berlin, 27. julija. g. Tukaj vzbuja veliko senzacijo goljufija pri vnovčevanju obveznic vojnega posojila, zaradi česar je bil aretirani privatni tajnik Stinnesa mlajšega, Waldof. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo afera zavzela široke dimenzije. Sledove goljufij so najprej našli v Parizu in vodijo sedaj tudi že na Dunaj, v Romunijo in na Poljsko. Nemška uradna mesta do mnejava, da so vse to postranska središča goljufij in da je treba pravo centralo še le poiskati. Zdi se, da bo afera spravila na dan še razna presenečenja.

Berlin, 27. julija. d. Včeraj je bil aretirani prvi zasebni tajnik Hugona Stinnesa mlajšega, ker je osumljen, da je udeležen pri milijonski goljufiji z nemškim vojnim posojilom. Že pred davnim se je izvedelo, da je Nemčija oškodovana za visoke zneske. V Nemčiji ločijo tako zvane nove in stare obveznice vojnega posojila. Stari lastniki so oni, ki so vojno posojilo sami podpisali ali ga imeli do določenega roka. Ti lastniki dobijo petkrat višje zneske za svoje vrednotnice kot oni, ki so še le pozneje postali lastniki obveznic.

Začetkom leta je bil aretirani berlinski bankir Kuhnert ki je z manipulacijami preko malih francoskih in neke večje nizozemske banke oškodoval državo. Državno pravnistvo je kmalu ugotovilo, da Kuhnert ni glavni krivec, temveč ima za seboj velik krog oseb. Kuhnerta so sivočasno proti kavci spustili na svobodo, ker je dokazal, da je ravnal v dobri veri in postal žrtev svojih poslovnih prijateljev. Predno pa je odpotoval v kopališče so ga še enkrat zaslišali, kar je dalo povod, da so aretirali privatnega tajnika Hugona Stinnesa. V afero je baje zapleten tudi neki znani francoski politik.

Berlin, 27. julija g. V afero glede goljufije zamenjavanja vojnega posojila je baje zapletenih precejšnje število znanih oseb iz berlinskega bančnega in finančnega sveta. Zasliševanja so v polnem teku. O osumljenih osebah čuvajo oblasti

strogo tajnost, ker se boje morebitnih velikih gosposarskih oškodovanj. Finančne oblasti, ki so odkrile malverzacije, so približno ocenile škodo in računajo, da je država oškodovana za 25 do 30 milijonov mark.

Velika železniška nesreča

Kalkuta, 27. julija. g. V Horvanu v Bengaliji se je zgodila velika železniška nesreča, ki je zahtevala 18 človeških žrtev. 48 oseb leži še vedno pod razvalinami obeh vlakov in so večinoma težko ranjene.

Goljuf Marek pomiloščen

Dunaj, 27. julija. g. Tehnik Emil Marek, ki je sivočasno zaradi goljufije zavarovalnice dvignil mnogo prahu in je bil zaradi lažnivih izjav obsojen na 7 mesecev ječe, je bil te dni pomiloščen. Prestati bi moral še tri mesece ječe. Njegova žena je sedaj tudi zaradi krivega pričevanja zaprta ter simulira bolezen. Zaenkrat še ni padla odločitev, ali bo tudi ona pomiloščena.

Papež si je zvil nogo

Rim, 27. julija (be.) Ko je papež izstopil v vatikanskih vrtovih iz avtomobila, si je zvil nogo. Zdravniki so papežu izjavili, da mora počivati več dni.

Smola smeje plavati

Port Patrick, 27. julija g. Miss Glotzie je morala 12 milj od trske obale opustiti poskus, da bi preplavala Irsko morje. Bila je 14 ur v vodi.

Lloyd George ponovno izvoljen

London, 27. julija (be.) Na seji poslanske frakcije liberalne stranke je bil izvoljen za predsednika Lloyd George.

Mednarodni kongres risarjev

Praha, 27. julija h. V nedeljo bo tu obvojen šest mednarodni kongres za risanje in sorodne umetnosti s razstavo.

Radiću gre zepet na bolje

Zagreb, 27. julija. n. Zdravstveno stanje Stepana Radića se je danes obrnilo na bolje. Tekom dneva so ga zdravniški dvakrat pregledali. Ugotovilo se je, da mu je temperatura zopet padla. Kdaj bo Stepan Radić odpotoval v Varažinske Toplice, še ni znano.

Hišne preiskave pri zagrebških delavskih voditeljih

Zagreb, 27. julija n. Nocoj po 6. je izvršila zagrebška policija hišne preiskave pri vseh delavskih oblastnih poslancih in občinskih odbornikih, kakor tudi pri sindikalnih funkcionarjih in drugih vplivnejših delavcih. Hišne preiskave je izvršila tudi v uredništvu in upravi delavskih listov »Borbe« in »Organiziranega radnika«, kakor tudi v Radničkem domu na Ilici št. 49, kjer imajo svoje prostore delavske strokovne organizacije. Policija ni našla ničesar razen nekoliko knjig in listov komunistične vsebine, ki jih je zaplenila.

Prijateljski pakt z Italijo preneha?

Beograd, 27. julija p. Danes je potekel rok, v katerem bi se morali predložiti pogoji za podaljšanje prijateljskega pakta med našo državo in Italijo z eventualnimi izpremembami. Kakor vaš dopisnik doznava, niso bili do trenutka predloženi nobeni konkretni predlogi niti od naše strani niti od Italije za podaljšanje tega prijateljskega pakta. Z ozirom na to preneha veljavnost prijateljskega pakta med našo državo in Italijo avtomatično čez 6 mesecev.

Kriza v dubrovniški občini

Zagreb, 27. julija n. Danes je predsedstvo HSS izdalo naslednji komunikacijo: Predsedstvo HSS je imelo danes sejo, na kateri je razpravljalo o sporu, ki je nastal med občinskimi odborniki HSS v mestu Dubrovniku zaradi protizakonite odstavitve župana, podžupana in enega občinskega odbornika. Na seji se je ugotovilo, da vodi g. Nikola Koprivica v tem sporu akcijo, ki je v nasprotju s častjo in življenjskim interesom hrvatskega naroda, zlasti pa mesta Dubrovnik in od katerega ni mogla odvrniti odločitev predsednika Stepana Radića. Z ozirom na to postopanje prenehajo dr. Nikola Koprivica, kakor tudi vsi, ki bi se z njim strinjali, biti člani HSS.

Dalmacija ne sme kazati patriotizma

Split, 27. julija n. Jutri bi se imela v Splitu na svečan način izročiti podmornici »Hrabremu« zastava, ki so jo ji poklonila ženska društva. Jadranska straža, ki bi morala organizirati to svečanost, pa sedaj izjavlja, da se ne bo vršila in da bo zastava izročena podmornici brez posebnih slovesnosti. Kakor se poroča, je bilo Jadranski straži sporočeno, naj svečanosti ne priredi, da bi ne došlo do protitalijanskih demonstracij.

Romunska kraljica mati pride na Bled

Beograd, 27. julija. p. Iz Bukarešte poročajo, da bosta romunska kraljica mati Marija in princezinja Ileana odpotovali v soboto na Bled v posete k naši kraljici Mariji.

Likvidacija federalistov v Dalmaciji

Split, 27. julija n. Semkal sta dospela dr. Nikola Nikić in Nikola Preka, da likvidirata radićevske disidentske skupine v Dalmaciji in da dokončata zadnje formalnosti za vrnitev disidentov v matično HSS.

Suša uničuje žetev

Karlovac, 27. julija. n. Vodja kmetijskega oddelka oblastnega odbora, Gjuro Kopač izjavlja po večtedenskem potovanju po Liki, da bo suša imela tamkaj katastrofalne posledice. Vsi poljski pridejliki, pšenica, koruza in krompir itd. so popolnoma uničeni, vsled česar preti nevarnost lakote v Liki, kakršne doslej še ni bilo.

Stekla krava

Vrčac, 27. julija n. V bližini Vrčca je v nočem gozdu poginila na steklimi krava. Zato so komunalci na 6 tednov vse krave v tamošnji okolici. Posode, ki so se rabile za mleko posuše krave, so bile poslane na pregled v Pasteurjev zavod.

Zopet aretacija slovenskega visokošolca v Italiji

Orizca, 28. julija (be.) Pretekli terek so orožniki v Bovcu aretirali visokošolca Alberta Reka iz Orizce. Reke je bil danes preplezan semkal. O vzrokih aretacije ni še ničesar znano.

Katastrofalno izprtje delavcev v Angliji

London, 27. julija. g. Po dolgotrajnih pogajanjih med delavskimi voditelji in delodajalci v bombarni industriji so sklenili davne lastniki predilnic, da bodo dne 11. avgusta izprli celotno delavstvo in ustavili obratovanje. Ta sklep bo prizadel 200.000 delavcev v predilnicah, katerim bo najbrže sledilo tudi 300.000 delavcev v tekstilni industriji, tkalnicah, čistilnicah in tovarnah za barvanje. Anglija bo morala, ako se za toliko pomnoži število brezposelnega delavstva, pričeti nov mesdni boj. Razen tega je važno, da so ti delavski razredi politično najbolj delavni.

Veliki požari v Italiji

Rim, 27. julija. g. V tovarni Martini je sredi izbruhnji požar, ki je kljub pomoči požarne brambe v treh urah do tal uničil poslopje. Škoda znaša 1 milijon lir. Pri Piacenzi je pogorela velika tovarna za opeko. Škoda je za pol milijona lir. V kraju Cemerano pri Jakinu je prišlo goreti. Ko je hitela požarna bramba iz Jakina na pomoč, se je avto prevrnil, pri čemer je bilo šest oseb težko ranjenih. Prepeljali so jih v bolnico. Požar je popolnoma upelnil hišo.

Davis - cup

Pariz, 27. julija (be.) V izzivalni rundi za Davisov pokal med Francijo in Ameriko je Tilden (A.) porazil Lacosta (F.) 1:6, 6:4, 6:4, 2:6, 6:2.

Naši kraji in ljudje

VIII. pokrajinska skupščina slovenskega učiteljstva

Celje, 27. julija.

Naš list je že javil pred dnevi, da se je vršila letošnja 8. pokrajinska skupščina slovenskega učiteljstva, ki je organizirano v UJU, v lepi savinjski metropoli.

Med delegati, ki so zastopali 32 slovenskih okrajnih društev in so predstavljali 8000 slovenskih učiteljev, je izvalilo živahno zadovoljstvo, ker jim je želelo od časopisa edino "Jutro" popoln uspeh na zborovanju v korist njih stanu in našega šolstva ter jim je s tem dokazalo pozornost za njihove težnje.

Delegacija, približno 200 po številu, so kljub hudi vročini pazno sledili stvarnim izjavam posameznih referentov in je dosegla skupščina po 19 1/2 urnem delu popolno zadovoljstvo.

Naše učiteljstvo ni samo slikalo na skupščini žalostnega stanja, v katerem se nahaja naše državno uradništvo, temveč je razveljavo stališče tudi napram raznim vprašanjem, ki se tičejo naše prosvete ali pa splošno našega notranjega državnega ustroja.

Delegacija je sprejela na predlog poveljnika UJU gosp. Škulja žalno izjavo na naslov bratskega hrvaškega naroda, ki je bil tako globoko prizadet po usodnem dogodku 20. junija v Narodni skupščini. Izjavo smo že prinesli v nedeljskem "Jutru".

Blagajniško poročilo je podal glavni blagajnik gosp. Rado Grum, ki je poročal, da je imelo UJU v preteklem letu 2 milijona 449.915,25 Din denarnega prometa.

O notranjem stanju naše učiteljske organizacije pa je podal nad vse zanimive številke in podatke glavni tajnik gosp. Josip Kobal, ki je omenjal tudi ves idejni pokret in podrobneje poročal o izvenšolskem delovanju naših kulturnih pionirjev.

Odsek za narodno šolstvo je ugotovil, da ni naše obmejno šolstvo v nič kaj zadovoljivem stanju glede na slovenske in državne zahteve. Posebno žalostne razmere so zavladele v Prekmurju, kjer se na račun prosvete in narodnega šolstva vrše zadnje čase politične kupčije. Na bolehnih razmerah obmejnega šolstva s posebnim ozirom na Prekmurje, je UJU opozorilo že pred leti našo državno upravo in se je predložila zastopnikom oblasti obširna spomenica, vendar še ni nikakega izboljšanja preečnega položaja. Zaradi resnosti zadeve se bo vršil prvi večji sestanek UJU na prekmurjskih tleh.

Na predlog gospodarskega odseka si ustanovi organizacija "Učiteljsko založbo", ki naj bo v bodoče središče gospodarskega gibanja med našim učiteljstvom. V početku se bo pečala "Učiteljska založba" predvsem s komisijsko trgovino za vse šolske in pisarniške potrebščine.

Delegacija je rešila v popolni harmoniji še mnogo važnih internih vprašanj.

VIII. pokrajinska skupščina je zopet pokazala, da je naše učiteljstvo s svojo krepko organizacijo v našem vsakdanjem življenju važen faktor, ki budno pazi nad interesi naše prosvete in šolstva.

Križev pot slovenske ženice

Beograd, 26. julija.

Pred nekaj dnevi sem videla na vožnji od Zemuna do Beograda na parobrodu neko ženo, za katero sem po njeni obleki sodila, da je iz Slovenije. Ko sem jo nagovorila, se nisem prevarila. Bila je na t. v. v. Teresija Kosijeva iz Ptuj. V razgovoru mi je povedala svojo nad vse žalostno zgodbo.

Mož ji je umrl pred nekaj leti. Imela sta 12 otrok, od katerih so živi še štirje. Njen najstarejši sin je vojak v Zaječaru in zaradi njega je prišla v Beograd. Ostali še živi otroci so stari 7, 9 in 11 let (en deček in dve deklici). Po zakonu ima pravico, da oprosti sina od vojaškega službovanja, ker je edini hranitelj. Prošila je za oprostitve. Prošnje ne rešijo že mesece. Ko je tako hodila od enega do drugega in prosila, da pospešijo rešitev prošnje, so ji rekli, da je najboljša, če gre sama v Beograd. Ona se težko preživlja s preprodajo perutnine in prodala je vse, kar je imela, da zbere denar za potovanje. Ker ni mogla otrok nikjer pustiti, je vzel vse tri s seboj na potovanje. Ko je prišla vsa zmučena od vročine v Beograd, je šla najprej na trg, da kupi trem otrokom nekaj hrane. Skatlo, ki je v njej imela dokumente, denar, veliko ruto, perilo in drugo, je položila poleg sebe, ko je kupovala. Ko je hotela oditi, je opazila, da ji je ljubezniv tat odnesel vse. Zatekla je, seveda, vpiti in jokati, otroci so ji pomagali, zbralo se je

okolo obupane žene vse polno ljudi in tat je v tem lepo odšel. Končno se je nje in njenih otrok usmili neka gospa iz Zemuna ter vzela vse štiri k sebi.

Uboga žena je sedaj predvsem mislila na to, kako bi prišla do denarja, da se vrne domov. Začel se je pravi križev pot. Nekdo jo je poslal v ministrstvo notranjih del, kjer je dobila celih 100 dinarjev podpore, a 100 dinarjev so zbrali zanjo še usmiljeni uradniki. Potem so jo poslali v katoliško župnišče, da se obrne na Društvo sv. Vincencija, ki daje revežem podpore. Tukaj je po štirinurnem čakanju dobila 10 dinarjev. Na koncu so jo poslali še v ministrstvo za socialno politiko, kjer je dobila 400 dinarjev podpore in prosto kar-

to za seba. S tega zadnjega pota se je vrnila v Zemun k svoji dobrotnici, ko sem jo srečala. Zbrani denar, seveda, ni zadoščal za tri karte od Beograda do Ptuja. Ali ona je rekla, da je zadovoljna, če bo mogla priti z železnico do slovenske meje in potem peš domov.

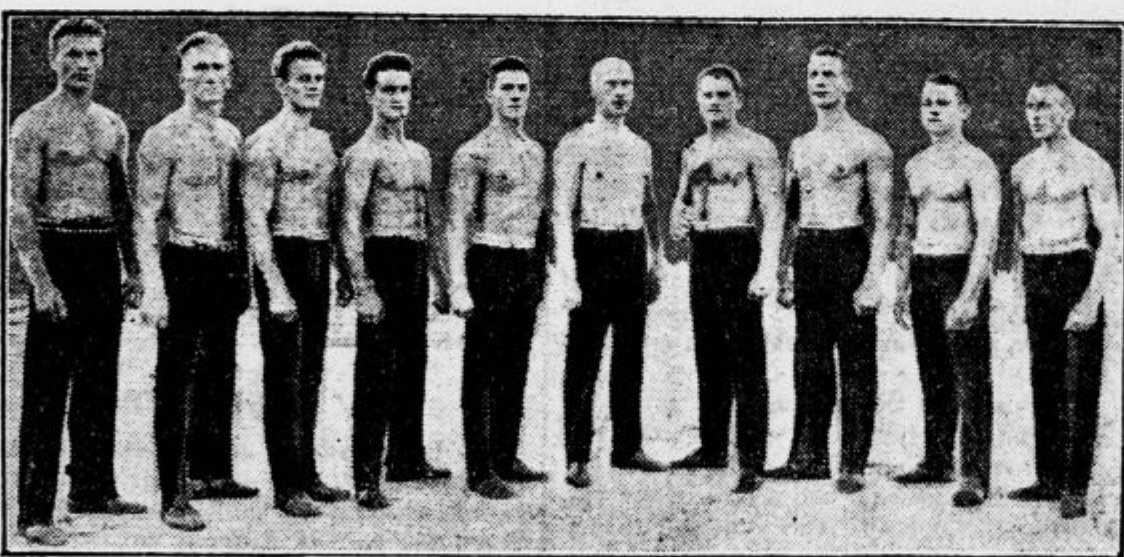
Človek se začuden vpraša, kdo so bili tisti, ki so ji svetovali, da gre sama v Beograd. Lahkomišarji ljudje, ki so jo napotili v Beograd, naj bi ji dali vsaj neko pripomočilo in naj bi se malo pobrigali za to, da njene težke žrtve donese vsaj malo uspeha. Tako ji je pa na tem potovanju propadlo vse, a dosegla ni ničesar, ker do ministrstva za vojsko in mornarico niti ni prišla.

K današnji akademiji sokolske olimpijske vrste na Taboru

Jugoslovanska Sokolstvo se bo udeležilo po svoji tekmovalni vrsti IX. olimpijade, ki bo v dneih 8.-10. avgusta t. l. v Amsterdamu. Naše Sokolstvo je do sedaj na vseh mednarodnih tekmah dostojno in z uspehom branilo sloves svojega telovadno-vzgojnega sistema; dokazalo je že večkrat, da tudi manjši narodi lahko dosežejo velike uspehe v plemeniti tekmi z velikimi zapadnimi narodi, ako jih pri tem vodi volja do sistematičnega dela in nezlomljiva volja do zmage. Olimpijada v Parizu leta 1924. in mednarodna tekma v Lyonu leta 1926. sta nam prinesli svetovna prva br. Stuklja in br. Sumija. In da bi po teh velikih zmagah ostali sedaj doma? Zavedamo se dobro, da bi to značilo poraz, toda brez boja se ne podamo! Naša olimpijska

od vseh strani (pesem svobode in enakopravnosti vseh narodov »La Marseillaise«); boji za ohranitev svobode (»U boj«); zmagasprotniki (»Turška koračnica«); kulturno razvijanje južnih Slovanov pod vplivom zapada (»Faust«, »Carmen«); balkanski boji za osvoboditev svetovna vojna (»U boj«); ujedinjenje (»Bože pravde«, »Lepa naša domovina« in »Naprej«).

Ker je to poslovljni večer naše sokolske reprezentance in sokolskih borcev, je pričakovati, da se udeležijo naše občinstvo te prireditve v čim večjem številu. JSS reprezentira s svojimi telovadci barve naše države, a država ne zna ceniti žrtve Sokolstva, ki je v finančnem oziru navezano le nase in podporo članov ter prijateljev Sokolstva. Čisti dobiček je namenjen za

Jugoslovanska sokolska olimpijska vrsta

Od leve proti desni: br. Gregorka, Orel, Primožič, Malec, Porenta, dr. Murnik (vodnik vrste), Derganc, Clotti, Antosiewicz, Stukelj.

vrsta se z vso vztrajnostjo in pridnostjo pripravila, da ponese zopet naše jugoslovanske ime v daljno tujino, da ga dostojno reprezentira. Sokolstva ne smejo strašiti niti moralne, niti fizične žrtve, niti gospodarski pomisleki. Mi moramo naprej, nazaj niti korak, nas uči nesmrtni Tyrš.

V četrtek 2. avgusta bo odpotovala naša olimpijska vrsta, reprezentanca in sodniki v Amsterdam. V vrsti so naši najboljši telovadci, bratje Josip Primožič, Leon Stukelj, Tone Malec, Boris Gregorka, Edo Antosiewicz, Ivan Porenta, Stane Derganc, Drago Clotti in Vlado Orel; vodnik je savezni načelnik br. dr. Viktor Murnik; kot sodniki pa bodo fungirali bratje Josip Smrtnik, Peter Sumi, Stane Vidmar in N. Svetlič. Tekma bo na stadionu v Amsterdamu od 8. do 10. avgusta, in sicer prvi dan 8. avgusta v obvezni in poljubni vaji na konju na šir z ročaji in na krogi; 9. avgusta na bradli in drugo; 10. avgusta v prostih vajah in poljubnem skoku čez konja vzdolž. Vseh dosegljivih točk je 1920 ter odpade na proste vaje 300, na orodje 1440 in skoke 180 točk.

Da dobi naša javnost vpogled v mednarodno tekmo, je sklenil tehnični odbor JSS, da priredi danes ob 20 zvečer na letnem telovadšču na Taboru telovadno akademijo sokolske tekmovalne vrste za olimpijado v Amsterdamu z naslednjim sporedom: 1.) Poljubne vaje za tekmo; na drugo, bradli, na konju na šir in krogi; 2.) Skoki; čez konja na šir z ročaji in čez konja vzdolž brez ročajev. 3.) Proste vaje, Jugoslovanska telovadna epopeja, zložil br. dr. Viktor Murnik.

Skladba označuje najglavnejša razdobja v zgodovini južnih Slovanov: Prvotno svobodno življenje — svobodni preti nevarnost

kritje stroškov ekspedicije na olimpijado. Dolžnost nas vseh je, da posetimo to pomembno in lepo sokolsko prireditev, preživimo nekaj ur med brati ter stisnemo bratov-tekmovalcem roko z iskreno željo na čim večjo zmago.

Po akademiji bo na Taboru s spremljevanjem godbe Sokola I. velika zabava, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo. Ob neugodnem vremenu bo prireditev v dvorani Sokolskega doma.

Usodna železniška nesreča v Bački

Novi Sad, 27. julija.

Davi ob 7. se je pripetila na postaji v Novem Vrbasu velika železniška nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Na postaji se je ob 6.30 nahajal tovorni vlak št. 244, ko je dospel subotški potniški vlak št. 511, ki vozi iz Budimpešte v Beograd. Zaradi nepazljivosti kretanja je subotški vlak zavozil na tir, na katerem je stal tovorni vlak. Obe lokomotive sta zadeli skupaj izredno močno in hitro, ker strojevodja potniškega vlaka ni mogel ustaviti pravočasno lokomotive ali pa zmanjšati brzine. Strojevodja in zaviratelj tovarnega vlaka sta bila takoj mrtva, dočim je bil drugi zaviratelj težko ranjen. Sreča v nesreči je bila, da ni bil nihče izmed potnikov poškodovan ali ranjen. Razbiti sta obe lokomotivi, kar tudi nekaj vagonov tovarnega vlaka. Materijalna škoda je zelo velika. Preiskava je dokazala, da je nesreče krivo prometno osebo.

Kako so ubili pri Bitolju vampirja ali volkodlaka

»V torek ponoči je na bitoljskem polju, kjer se pravi Šer - Alt, ubil nek Simonovič iz Kičeva vampirja, ki je Gjorgju Simonoviču, splošno znanemu mesarju v Bitolju, v nekoliko dneh zadavil 80 in še več ovc.«

Tako se je glasila vest, ki se je v sredo jutraj širila v onem delu Bitolja, kjer je živinski trg. Razume se, da je vest o tako strašnem dogodku napravila veliko senzacijo pri vsem babjevernem Bitolju in njega še bolj babjeverni okolici, zlasti pa med bitoljskimi mesarji in klavci, ker je njih živina in drobnica vedno izpostavljena maščenju vampirjev in volkodlakov.

Ker je bil v sredo ravno tržni dan v Bitolju, so vsi mesarji in mnogi seljaki jeli v množicah prihajati k gazdi Gjorgju, da zvedo kaj več o groznem dogodku. Tudi ulica, kjer se nahajajo primitivne mesnice, je bila polna kmetov, ki so ta dogodek komentirali na najrazličnejše načine. Posebno zanimanje so pokazali za Ali Ibrahim iz Kičeva, sivega Turčina z dolgo brado, ki je v očeh babjevernega ljudstva postal junak minule noči. Takoj so se našli tudi kmetje iz Donje Egri, ki so dali junaškemu Turku leno oro, da čez nekaj dni pride v njihovo selo ubiti vampirja, ki tuji njim davi ovce.

Bitoljski novinar, ki ga je ta slučaj babjevernosti zanimal, je obiskal gazdo Gjorgja, da bi zvedel od njega čim več podrobnosti. Našel ga je v mesnici zamišljenega in nezazpoljenega. Gotovo je razmišljal o zli usodi in nesreči, ki ga je zadela. Od začetka mu ni bilo prav, ker se novinarji zanimajo za njegovo nesrečo, nazadnje je pa vendarle pristal in opisal dogodek.

»Poslednjih deset dni« je začel pripovedovati Gjorgje, »mi je vsako jutro naznanil nastir, da mi je čez noč poginilo nekaj ovc. Kadarkoli sem šel pogledat mrtve ovce, nisem mogel na njih opaziti ničesar, kar bi

mi dalo povoda, da bi sumil na kako bolezen ali na kaj drugega. Dve noči sem celo sam varoval ovce, pa nisem mogel opaziti ničesar, kar bi moglo biti vzrok smrti tolikim ovcam. V desetih dneh mi je poginilo 84 ovc. Mislim sem prišel na vampirja ali volkodlaka in na svojo nesrečo, ki me je pretela ugonobiti, ker imam vse kapital naložen v ovcah. Dolgo sem premišljal, kaj naj počnem, da se rešim nesreče.

Tako sem zvedel, da v Kičevu živi star Turčin, po imenu Ali Ibrahim, ki zna ubijati vampirje. Odsel sem tja in ga poiskal. Ko sva se pogodila za 500 Din, če mi ubije vampirja, sem ga večerj privedel v Bitolj.

Snoči v somraku smo odšli na pašnike. Ali Ibrahim in še trije krepki mesarji. Vzeli smo seboj tudi lovske puške. Ko smo prišli do ovc, smo se vsi poskrili v grmovje, kakor nas je razvstil čuveljnik Ali. Po njegovi zapovedi smo vsi molčali in s razširjenimi očmi strmeli v mrak, ali opaziti nismo mogli ničesar. Prav opolnoči je Ali zahteval od mene puško, vzel nekaj iz žepa in si dal v usta, — mislim, da je bila to kaka čarodajska trava — naperil puško in sprožil. Napeli smo oči v smer, kamor je Ali pomeril, ali tudi sedaj nismo mogli opaziti ničesar.

Nato nas je Ali odpeljal nedaleč proč in pri svetlobi svetiljke smo našli velik kos strjene krvi v obliki vranice. Ta strjena kri je odskakovala sama od sebe cele pol ure od 15 do 20 cm visoko. Vidite, to je bil vampir, ki je podavil ovce in tega je ubil Ali Ibrahim in me tako rešil velike nesreče. Z globokim vzdihom je mesar Gjorgje končal svojo nesrečno povest.

»Ali si videl vampirja in verjameš, da je bil v resnici vampir?« sem zopet vprašal Gjorgja, piše nadalje bitoljski novinar. »Da, vampir je bil. Na to verjamem, videl ga pa nisem, ker ga ne more vsak človek,« je odgovoril gazda Gjorgje. »Ali nam je pripovedoval, da je snoči vampir prišel v podobni belo oblečene kmečke žene, vendar pa mi te bele žene nismo mogli videti, ker nimamo take moči.«

Ali je sprejel 500 Din nagrade za svoje junaško delo in hitro odpotoval nazaj v Kičev zaradi bolezni v družini. Čez nekaj dni pa gre v selo Donje Egri, ker je že dobil oro, da tudi tam ubije vampirja ali volkodlaka, ki davi ovce kmetom.

Gavli Gjorgju je odleglo, ker se je rešil nesreče in tudi drugi bitoljski mesarji so dobre volje, ker nimajo več skrbi in imajo vsi svoje ovce na pašnikih po bitoljskem polju.

Morilec mlinarja Goloba prijet

Zidani most, 27. julija.

Kakor smo že poročali, je bil v noči od 24. na 25. t. m. umorjen v Sp. Bresnu pri Zidanem mostu 63 let stari posestnik in mlinar Ivan Golob, p. d. Cibej. Umorjen je bil najbrže v spanju v svoji sobi, kjer ga je našel jutraj mrtvega v postelji njegov sin, ko mu je prinesel zajtrk. Danes so aretirali kot osumljenega zločina 61letnega Frana Brečko, doma iz Sela pri Laškem. Pri njem so namreč našli na perilu kakor tudi na denarju krvave madeže. Pri sebi je imel smo še 300 Din, dočim je bilo Golobu oropanih 430 Din. Ure, ki je umorjenemu Golobu izginila, niso našli pri osumljencu.

Aretrirani Fran Brečko, je bil svoječasno premožen človek; l. 1921. je prišel iz Amerike, kjer je bil 15 let. Takrat je prinesel s seboj baje nad pol milijona dinarjev, ki pa jih je v par letih zapravil s popivanjem v raznih zakotnih gostilnah. Ljudje govorijo, da je brzokne iz Amerike pobegnil zaradi kakšnega kaznivskega dejanja. V zadnjem času je živel zelo siromašno ter se je preživljal kot gozdni delavec. Orožniki so ga našli v nekem skednju v vasi Dobro pri Laškem. Bil je v skednju zakopan v slami. Z njim je bila tudi njegova žena. Oddali so ga v zapore okrajnega sodišča v Laškem. Umora, ki je bil izvršen na beštijalen način, aretiranec ni priznal. Doglalo se je, da je Brečko že par tednov redno prihajal k umorjenemu Golobu ter mu nosil razne alkoholne pijače, največ žganja. Sumijo, da je morilec hotel na ta način zvedeti, kakšne so njegove denarne razmere. Umorjeni Golob je imel namreč navado, kadar je bil nekoliko dobre volje, da se je rad pohvalil s svojim denarjem. Bil je varčen človek in je imel precej denarja naloženega v hranilnici. Morilec je gotovo pričakoval, da bo našel pri njem večjo vsoto denarja.

Kakor smo že poročali, je orožniška postaja v Zidanem mostu po umoru zaprosila v Ljubljani, naj pošljejo policijskega psa, kar je ljubljanska policija tudi storila. Pes pa ni našel nobenega pravega sledu. Za izsleditev zločina gre predvsem po hvala komandirju orožniške postaje v Zidanem mostu, ki je od odkritja umora s svojimi podrejenimi organi neprestano vodil preiskavo do danes zvečer. Orožniki v izvrševanju svoje vestne službe si te dni niti spanja niso privoščili. V tukajšnji okolici je vladalo zaradi umora veliko razburjenje, ker so bili stitni zločini doslej zelo redki. Z aretacijo morilca se e prebivalstvo precej pomirilo.

Prijeta apaška družba
Senzacionalna aretacija v Rožni ulci.
Ljubljana, 27. julija.

V Ljubljani ne zmanjka raznih nevarnih elementov, ki so vedno na preži, kje in kako bi oškodovali tega ali onega ter se okoristili sami. Kakor vsako večje mesto, imamo tudi mi mnogo brezposelnih, ki so res vredni podpore in ki bi si radi s poštenim delom služili svoj vsakdanji kruh. Imamo pa tudi mnogo tipov, ki so brezposelni po lastni krivdi in ki se jim ne ljubi delati. Mnogo je med takimi ljudmi tudi mladih ljudi, ki si skušajo pomagati iz zadrege ter živeti veselo, svobodno življenje na stroške drugih. Med postopaj najdemo priložnostne utovne in dolgozračne iz navade, ki se zadovolje z malim penom in ki so sleherni dan prisiljeni iskati zopet nove tatinske prilike. Sempatja pa se pojavijo na tudi težje ribe.

Nekaj časa je bilo že toliko kakor gotovo, da eksistira v Ljubljani ali njeni okoličnici nevarna svedrovska družba, ki pa je bila pri svojem poslu še nekoliko neokretna in je delala le z navadnim orodjem: s sekirami, klavidi, kleščami itd., kar so kazali vlom v razne kmečke domove. Skoro gotovo ista družba je pogospodarila večkrat tudi kje zunaj po Gorenjskem ali Dolenjskem, odkder so orožniške postaje pošiljale obvestila na pristojna nadrejena varnostna oblastva. Za vlomilci so bila vsepovsod v Ljubljani kakor na

Popolnoma nov!
Prvič v Ljubljani!
Danes nedosegljiv junak
TOM MIX
v neponovljem filmu
Zadnja dirka
Vesaja Indijancev. Kopalci zlata.
Opasni razbojniki. Besna borba in zmaga.
Velenapet! Zanimivo!
Pastolovno!
Predstave ob 4, 4.38. in 10. uri.
Zluzane cene.
KINO IDEAL.

deželi uvedena stroga zasledovanja, ki pa so ostala brezuspešna do snoči.

Včeraj že tekom dopoldanskih ur so se pojavili v Lozarjevi gostilni v Rožni ulici trje mlajši moški. Zadrževali so se več ur v stranski sobi in se tiho pomenkovali med seboj. Kadar se je pojavila natakarica, so prenehali s stikanjem glav in jeli govoriti o brezposelnih stvarih. Pozneje je go okupirali mizo na vrtu, kjer so bili še bolj sami zase in jih tudi natakarica ni motila. Ostali so v gostilni ves dan do večera in niso naročevali alkoholnih pijač. Zadovoljili so se s pokalicami in nekaj malega so jedli. Pozneje so se zabavali tudi s tem, da so balinali.

Zvečer so se zopet vsedli k mizi in se pričeli pomenkovati med seboj. Natakarici so se zdeli vse čas nekam sumljivi, vendar ji niso dali nikakega posebnega povoda, da bi to svojo misel napram komu izrazila.

Zvečer se je eden njih odstranil ter privedel s seboj mehanika, ki so ga vsi povabili, da je sedel k njihovi mizi. Vsi štirje so nadaljevali z živahnim pogovorom do okrog 21., nakar se je mehanik za trenutek oprostil ter odšel iz gostilne, češ da se bo kmalu vrnil. Vrnil se je res že čez dobre pol ure, a ne sam. Tik za njim so sledili tudi štirje policijski agenti, dočim sta bila zunaj na straži še dva stražnika. Detektivji so takoj prisopili do mize sumljive trojice in vsem brez prevelikih formalnosti napovedali aretacijo.

Aretranci so bili tako globoko presenečeni, da se aretaciji niso niti malo upirali. Za to niti ni bilo časa, ker so želeli v trenutku povezane roke. Novica o senzacionalni aretaciji se prav hitro raznesla v senjalskem delu mesta. Kmalu se je tudi zoznalo, kdo so aretranci, ki jih je medtem že odpeljal pripravljeni jetniški voz na policijsko direkcijo.

Bili so trije brezposelni mesarski pomočniki Jakob Pajk, doma iz Velike Loke, Josip Javornik z Iga ter še njun tretji tovariš, čigar ime nam ni znano.

Kakor smo informirani, se je posrečilo policiji z aretacijo te trojice spraviti na varno vsaj en del izredno opasne svedrovske bratovščine. Banditi so bili obojezno z revolverji, niso pa imeli pripravnega vlomilskega orodja. Zato so skušali pritegniti v družbo zgoraj omenjenega mehanika, ki naj bi jih sproti zalagal s svedrovskimi pripomočki, kar pa jim je spodletelo, ker so naleteli na poštenega človeka, čeprav so menili, da ga imajo že povsem v oblasti.

Za preteklo noč so imeli načrt vlomiti v hišo gostilničarja J. Javornika na Skoljičici, kjer so upali naleteti na velik plen, ni jim pa zadostovalo samo to, marveč so hoteli posetiti še neko trgovino na Igu.

Podrobnosti o delovanju svedrovcev bomo še priobčili, ko bodo znani rezultati preiskave.

Samomor zaradi smrti sestre

Zagorje, 27. julija.

Snoči ob 20.30 se je ustrelil 24letni Ladi-slav Piki, čevljarji mojster v Zagorju. Krogi si je pogol v čelo ter je nastopila smrt čez kakih deset minut. Dogodek je zbudil v Zagorju kakor tudi v Hrastniku, kjer žive Piklovi starši, mnogo sočustvo-vanja z nesrečnim mladeničem.

Piki je bil miren fant, baje bolehen. V prostovoljno smrt je odšel radi globoke žalosti, ker mu je umrla meseca marca t. l. edina sestra Friderika za sušico. Sestro sta se imela zelo rada ter je nikakor ni mogel pozabiti. Na njegovo izredno zahtevo so mu morali poslati starši v Zagorje slammjaco, na kateri je ležala Friderika ves čas svoje dolge bolezni in na njej tudi umrla. Seveda so mu jo doma poprej dobro očistili. Za Piklom žalujejo Franc Piki, paznik pri rudniku v Hrastniku, mati in brat Albin.

Eksplzija smodnika v skrinji

Poljsnik, 27. julija.

V naši okolici se je zgodil kaj čuden primer, da se je pri kmetu Grabnarju užgal smodnik, ki ga je imel shranjenega v skrinji.

Kmet Grabnar, ki je možak v zreli starosti, je imel že dalje časa shranjen v skrinji smodnik. Pred par dnevi pa si je kupal možakar malico. Vzel je samovar, ki ga je namestil na usodni skrinji. Ker mu pa je začel pojemati ogenj, je vzel steklenico s špiritom in ga je kar med gorjenjem nalival.

Nepredvidnost pa se je takoj maščevala! Spirit se je vnel in goreča tekočina je začela kapati skozi špranje v skrinjo. Pri tem se je smodnik vnel, kar je povzročilo eksplozijo. Nevarni plini, ki so se pri tem tvorili, so zaradi jakosti sile razgnali nesrečno skrinjo, koreči plini pa so tudi nevarno osmrdili nepredvidnega Grabnarja.

Kmet je dobil pri tem hude opekline. Smodnikov puh ga je ošvrknil po obrazu in telesu do pasu, ranile pa so ga tudi česke razletele skrinje.

Poškodovani kmet je trpel nekaj časa silne muke, ki so mu celo ovalrle, da bi šel k zdravniku.

Ta pa mu je nasvetoval mujen odhod v ljubljansko bolnico, kamor se je opečen mož tudi podal in kjer bo čakal nadaljnega ozdravljenja.

Da je pa neobičajna eksplozija pri nas izzvala vsestranske komentarje, je povsem umevno.

Kulturni pregled

Madrigali, skladatelj Odaka. Oratorijski zbor cerkve sv. Marka v Zagrebu bo letos v jeseni izvajal madrigalne zборе znanega komponista Krste Odaka, katere je skladatelj napisal za madrigalni zbor v Stuttgartu na Nemškem. Dela so strogo oratorijskega značaja.

Schubertova proslava v Zagrebu. Stoletnico smrti Franca Schuberta bodo obhajali letos na jesen tudi v Zagrebu. Filharmonija bo izvajala njegovi simfoniji v C - duru in H - molu, pevsko društvo »Lisinski« nastopi s Schubertovimi lanjsimi zbori, oratorijski zbor zagrebške stolnice pa bo našel tudi zbor Schubertovih maš. Glasbena akademija polaga posebno važnost na izvajanje Schubertovih skladb, katere bodo reproducirali tudi drugi umetniki v koncertni dvorani.

Spomini Stanislavskega v nemškem prevodu. Siegfried Vesperas je prestavljal gledališke spomine Stanislavskega v nemščini.

Tridesetletnica Hudožestvenega teatra v Moskvi. Stanislavskega Hudožestveni teater v Moskvi obhaja letos svojo tridesetletnico. Ta dogodek se proslavi letos na jesen. Določen je že dan proslave, ki bo dne 5. novembra. Ob tej priložnosti izide poseben album s slikami in življenjski vseh velikih umetnikov, ki so kdaj sodelovali in pomenili pri Hudožestvenem teatru.

Najboljše plačan tenorist. Kakor poročajo ameriški listi, je najboljši plačan tenorist v Ameriki (in seveda tudi v Evropi) Spanec Hippolit Lazaro. Pri zadnjih pogajanjih za agenzman v Ameriki je dosegel 3500 dolarjev nagrade za vsak večer. Lazaro poje v petih jezikih (v španščini, italijan-

ščini, francosščini, angleščini in hebrejščini). Pevsko kariero je začel z 18. letom. Tedaj je moral zadovoljiti z odškodnino 35 peset za pet dni.

Komisija Društva narodov za duševno sodelovanje v Ženevi je otvorila svoje 10. zasedanje v sredo, 25. julija in je izvolila za svojega predsednika profesorja letiščine in grščine na oxfordski univerzi. Gilberta Murraya. Za podpredsednika sta bila izvoljena prof. Curie iz Pariza in bivši belgijski minister Destree. Takoj po otvoritvi zborovanja se je razpravljalo o zadevah časnikarstva. Prof. de Reynold je začetkomu zanimal vprašanje, francoski vojni minister in matematik Painleve, prof. Einstein in drugi pa so mu pritrili. Zlasti Painleve je povdarjal, da je nesmiselno, baviti se z vprašanji, ki se tičejo intelektualcev in pri tem zanemarjati baš tiste intelektualne delavce, ki najbolj pospešujejo mednarodno intelektualno zblizevanje.

Novo srbohrvaško knjižice. Prejeli smo: Slobodan M. Paležanski »Oporuka«. II. izdaja. V Dubrovniku živi srbijski pisatelj Slobodan Paležanski opisuje v tem romanu povojno življenje. Razprodanih je že čez 10.000 izvodov te knjižice. Izšla je v založbi »Jadrana« v Dubrovniku in stane 24 Din. — V isti založbi je izšla knjižica »Klepe in plameni«, zbirka klasičnih citatov in spev o vojni in miru

Domače vesti

Imenovanja v državni službi. Okrajni glavar v pokolu dr. Ivan Lininger je imenovan za tajnika v 6. skupini I. kategorije pri upravnem sodišču v Celju.

Osebnostna vest. Admiral naše vojne mornarice g. Metod Koch je nastopil daljši dopust, katerega preživljal v Sloveniji. Odličnega katerega rojaka pozdravljamo na domačih tleh.

Naše podmornice v Splitu. Predvčeršnjim sta v splitsko pristanišče prispeli podmornici »Hrabri« in »Nebojša«. Čeprav se je v mestu pozno doznanlo za njun prihod, je bilo vendar vse mesto v najkrajšem času okrašeno z zastavami. V nedeljo popoldne bodo splitske žene na svečan način izročile zastavo podmornici »Hrabri«. Izročitev zastave se bo izročila ob sodelovanju zastopnikov mestne občine ter raznih drugih korporacij in društev.

Propagandistični tečaj Jadranske straže je bil predvčeršnjim zaključen s predavanjem majorja Ostojčiča o obrambi naše obale Jadranske straže je razpisala tudi natečaj za obdelavo snovi »Razvoj Jadranske straže za razvoj pomorske zavesti v našem narodu«. Za najboljši spis je določena nagrada v znesku 1000 Din.

Spomenik mučenikom P. Radliču in dr. Basaričku. Predvčeršnjim je v mestni posvetovalnici v Karlovcu vršila seja odbora za postavitev spomenika narodnim poslanecema Pavlu Radliču in dr. Gjuru Basaričku, ki sta bila dne 20. junija umorjena v Narodni skupščini. Akcijo za postavitev spomenika je prevzelo društvo »Hrvatska žena«, ki je povabilo na sodelovanje vsa tamkajšnja društva. Rektor umetniške akademije v Zagrebu g. Prangeč je bil naprošen, da izdela načrt za projektirani spomenik.

Češkoslovaška artiljerija v Boki Kotorski. Češkoslovaško vojno ministrstvo je zaprosilo našo vlado, naj bi dovolila, da sme češkoslov. artiljerija obdržati vaje v streljanju na premikajoči se cilj v Boki Kotorski. Ker na češkoslovaškem ni takih ciljev, je naša vlada rada ustregla prošnji. V početu avgusta bo prišlo v Boko več baterij češkoslovaške artiljerije ter nekoliko češkoslovaških hidroplanov.

Avljatična neizgoda pri Dubrovniku. Kakor smo že poročali, je 25. t. m. pred pristaniščem v Dubrovniku stirmoglavil v morje iz višine 100 metrov nov hidroplan za bombardiranje. Vzrok neizgode še ni ugotovljen. Na hidroplanu so se nahajali (imena so bila v prvotnem poročilu napačno transkriptirana): poročnik bojnega broda Pirc in Kern (oba iz Kranja), major Simić, poročnik korvete Butković, mehanik Gresaja in pilot Orešić. Poročnik Kern, ki je pravočasno skočil s hidroplana, je ostal nepoškodovan, major Simić in poročnik Pirc sta bila težje ranjena, Butković in Gresaja pa sta le lahko poškodovana.

Avtoobisk promet na Sušaku. Na Sušak so predvčeršnjim prispeli avtobusi Invalidske zadruge v Zagrebu, ki je dobila koncesijo za promet na Sušaku. Avtobusi so lepi in udobni.

Sestanek hišnih in zemljiških posestnikov iz Ptuj in okolice bo v ponedeljek, 30. t. m. ob 20. v restavraciji g. Zupančiča v Ptuj. Poročal bo zvezni predsednik I. Frelih o stanovanjskih, davčnih in drugih stanovanjskih zadevah.

Smrtna kosa. V Rogatcu je umrl po daljši bolezni v 40 letu starosti trgovec in posestnik g. Leopold Posch. Pogreb bo danes ob 4. popoldne. — Na Raketu je umrl g. Pepi Kolar, agilen član Sokola. Pogreb bo danes ob 6. pop. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Stalni koncerti v kopališču v Škofiji Loki. Težiče kopanja prehaja polagoma v javna kopališča Olepševalnega društva. Vedno več letoviščarjev in kopalcev se tu zbira in to zlasti ob nedeljah. Letošnja sezona je že pokazala, da zgradba kmalu ne bo več ustrezala temu dotoku občinstva in že se misli na povečanje stavbe. Ta kuliček divne Gorenjske se je priljubil zlasti onim ljubljanskim in okoliškimi publikami, ki išče nepričljive zabave, združene z ugodnostmi večjih kopališč. Zato pa iskreno pozdravljamo idejo, da misli odtodno Olepševalno društvo uvesti vsako nedeljo popoldne koncerte domače godbe v kopališču samem. Tako bo prvi tak koncert v nedeljo 29. t. m., na kar opozarjamo vse one, ki žele preživeti to popoldne v čim veselješem razpoloženju.

Rekrut-dijaki ljubljanskega vojaškega okrožja, ki so bili pozvani v kader za 31. t. m. se morajo po odredbi komandanta vojaškega okrožja javiti za nastop aktivnega službovanja že prejšnji dan, to je v ponedeljek 30. t. m. ob isti uri in na istem mestu kakor je pisano na pozivnici.

Prodiranje italijanskih delavcev v Dalmacijo. Delavska zbornica v Splitu je sklenila, da glede nettunskih konvencij in zaposlovanja italijanskih delavcev pri nas opozori ministrstvo za socialno politiko na nevarnost, ki grozi našim delavcem, zlasti dalmatinskim, od italijanskih delavcev, ki bodo poplavalili Dalmacijo, ob čem nettunske konvencije ratificirane. Delavska zbornica je mnenja, da bi se to vprašanje najbolje rešilo, ako bi se izdal pravilnik o zaposlovanju tujih delavcev. Tak pravilnik se baže sedaj izdeluje na podlagi referata, katerega je predložila splitska delavska zbornica.

Zanimiva izkopina v Slovenskih gorah. Pišejo nam: Pri kopanju zemlje za novo cesto so te dni na hribčku veleposelnika Senekovića v Trsteniku našli delavci pet metrov pod površino na veliko predtopno žival, ki je v laporju popolnoma okamenela. Našlo se je hrbišče, glava in dva skora en meter dolga zoba. Izkopine so bile izročene mariborskemu Muzejskemu društvu. Kako je ime tej živali, se še ni moglo dognati.

V Mrakov restavraciji na Rimski cesti svira vsako soboto in nedeljo »Orkest« na krasnem senčnem vrhu. Izborna abonma hrana dnevno 16 Din. Priporočam se za mnogobrojni obisk.

Kolesarska neizgoda. Pišejo nam: Te dni se je vračal Vinko Zorko, trgovec iz Sv. Benedikta v Slov. Goricah, na svojem motorju BSA iz Ptuja proti Sv. Benediktu. Nasproti mu je privozil s kolesom kovač g. M. tako nerodno, da sta trčila z vso silo skupaj. Sunk je bil tako močan, da je kolesarju popolnoma zdrobil kolo, dočim je bil kolesar sam hudo poškodovan. O. Zorko kot spreten vozač je dobil le manjše poškodbe na motorju ter se je v nekaj minutah zopet odpeljal dalje.

Millijonska škoda zaradi eksplozije. Kakor naknadno iz Kotora poročajo, je ob priliki eksplozije municije vojne mornarice v Opatovu pogorelo tudi strelišče. Ranjen je bil pri tem stražnik, ki je bil v službi pri skladišču. Škoda se cení na več milijonov dinarjev. Vodi se preiskava, da se ugotovi vzrok eksplozije.

Starka zgorela v goreči hiši. Iz Sremske Mitrovice poročajo o požaru v selu Dejanovci, ki je zahteval človeško žrtev. Ko so seljaki bili zaposleni na polju, je na došle nepojasnen način nastal požar v hiši Milana Cvejiča, kjer je bila doma samo stara mati, zaposlena v kuhinji. Starka je požar opazila šele, ko je lesena liša že bila v plamenih. Hoteča pobegniti iz goreče hiše je starka padla v plamtečo slamo in obležala v ognju. Hiša je pogorela do tal. Nesrečna rodbina je ostala brez strehe.

Velik proces v Starem gradu. Pred kotarskim sodiščem v Starem gradu v Dalmaciji se je prošlo sredo pričel velik proces. Na obtožni klopi je sedelo 323 obžalnikov, ki jih je tožil občinski zdravnik dr. Baldo Politeo, ker so vložili proti njemu pritožbo pri oblastnem odboru v Splitu, da zanemarija svojo dolžnost. Obtožence so bra ni štirje odvetniki. Vsi obtoženci so bili oproščeni.

Strela udarila v cerkev. Ob močnem grmenju in bliskanju je v Slavonskem Brodu predvčeršnjim udarila strela v franciško škansko cerkev. Šele nedavno popravljena cerkev je močno poškodovana zlasti streha je zelo raztrgana. Ogenj se zaradi naliva ni pojavil. Strela je udarila tudi v skladišče tamkajšnje podružnice Jugobanke. Požar je bil lokaliziran.

Ob sobotah sprejemamo male oglase samo do 2. ure.
Ne zamudite pravočasno naročiti v oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici 4

Velik požar v Osijeku. V četrtek ponoči je v Osijeku na doslej nepojasnen način nastal požar v novem mlinu Dragotina Engelhartta v ulici Vojvode Mišića v dolnjem mestu. Mlin je popolnoma pogorel, istotako tudi vse naprave, stroji in večja količina moke. Škoda se cení na 8 milijonov dinarjev.

Huda nesreča na Dravi. Na dravski obali pri Virju je bilo prošlo nedeljo živahnno vrvenje. Zaradi velike vročine je staro in mlado iskalo ohlajenja v valovih. Krog šestih kopalcev se je pridružil tudi mladi trgovec Josip Sumandl. Igraje se v vodi je družba prišla v neki globok tolmun, kjer so se širje začeli potapljati in klicati na pomoč, ker niso znali plavati. Na pomoč je prihitel tudi Sumandl ter rešil iz nevarnosti dve gospodični. Ko je bila na varnem vsa mala družba, so šele pogrešili pogumega reševalca. Neki odvetnik iz Virja se je spustil v globino ter potegnil iz vode Sumandlovo truplo. Navzoči so ga skušali privedi zopet v življenje, a brez uspeha.

Vlomi v Zalogu. Dosedaj še neznan element so vdrl v noči od 22. na 23. t. m. v trafiko g. Cirila Požarja v Zalogu in odnesli kovanega denarja v vrednosti okrog 750 Din. Vlomičci so bili cigaretarji, ker so odnesli le cigarete pustili pa so cigare in druge tabačne izdelke nedotaknjene. Ko so odšli, so pustili vrata na stežaj odprta.

Požar v Dol. Logatcu. V ponedeljek ponoči ob tričetrt na 24. je v Dol. Logatcu udarila strela v kozolet posestnika Jakoba Masla. Pod kozoletom so bili spravljali vozovi, sani, drva, in razno poljsko orodje. Zgoraj je bilo polno krme in slame, tako da je bil v nevarnosti sosednji Hramerizov kozolet. K sreči pa je začel pihati veter v nasprotno stran proti Sokolskemu domu. Na lice mesta je prihitelo takoj domače gasilno društvo. Gašenje je bilo oteženo, ker ni bilo močnega najti stika za brizganje vode. Končno se je le posrečilo, nakar je začela nova motorna brigada metati debele curke na goreči kozolet. Jako vztrajno se je pokazalo gasilno društvo iz Gor. Logatca, ki je takoj prihitelo in stopilo v akcijo. Zanimivo je, da je to v kratkem že četrti požar v Dol. Logatcu.

Velik požar v Tovarševu. Kakor javljajo iz Novega Sada, je v torek zvečer v selu Tovarševu nastal velik požar, ki je

objel gospodarska poslopja premožnih posestnikov Jovana Toma in Petra Keibana. Ker je bilo v poslopjih mnogo slame, sena in plev, se je ogenj bliskovito širil in v najkrajšem času uničil omenjene objekte. Le energični gasilni akciji se je posrečilo, omejiti požar in obvarovati obsežno selo velike katastrofe. Škoda se cení na pol milijona dinarjev.

Pri železničarjih in letarjih boleznih, železnem kamnu, zlatenici uredi naravna grenčica »Franz-Josef« prebavo popolnoma. Izkušnje nas uče, da je posebno uspešna kura grenčice »Franz-Josef«, ko jo spiješ zmešan s toplo vodo zjutraj na teš želedec. Do bi se v vseh lekarnah, drogerijah in špeci-rizkih trgovinah.

Obleke kemično čistil, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Foto-Stant povečava fotografira največje. Gospodstva 1-11. 1325

Požar v cirkusu. V Vukovaru je v sredo zvečer nastal požar v cirkusu Karli, ki prireja tamkaj predstave. Razbila se je karbidna svetiljka, zaradi česar se je vnel ves šotor in je nastala velika panika med občinstvom. Tudi hleva je oženj popolnoma uničil, vendar pa se je posrečilo, da so skoro vse živali spravili še pravočasno na varno.

Iz Ljubljane

Male oglase in druge objave sprejema oglasni oddelk »Jutra« v Prešernovi ulici št. 4, danes v soboto samo do 2. popoldne. Torej ne zamudite, ker uredništvo objavlja, za katere je plačati predpisano takso, ne bo sprejemalo.

Proslava 30 letnice Društva delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani se predloži zaradi tehničnih ovir na nedoločen čas. Redno mesečno zborovanje bo 4. avgusta ob 8. zvečer v prostorih hotela Struclki. Sprejemali se bodo tudi novi člani. 1323

Iz krajevnega središča TM. Danes ob 19. bo v Akademskem kolegiju izredna seja širšega odbora. Prosim vse člane in članice, da se sigurno udeležijo. Tajnik.

Kubanski kozaki so dospeli iz Bleda. v Ljubljano in bodo priredili veliko tekmo jutri v nedeljo ob 17. na igrišču ASK Primorja, Dunajska cesta. Več na lepakihi.

Dr. Breskvar do preklica ne ordinira. 1326

Pozabljen del mesta. Leto za letom prosjačimo prebivalci ob zapuščenih Strelški ulici in njeni okolici, da bi se gospoda za magistrata ozirala malo tudi na nas, a vse naše prošnje so bob ob steno. Pred leti začeta regulacija te skoro najprometnejše ljubljanske ceste se ne premakne dalje in ne privoščijo nam niti najskromnejših občestnih hodnikov, da bi mogli varno hoditi svojo pot, kaj šele, da bi se spravili na tlakovanje tudi tega dela mesta. Poletni smo v prahu, pozimi pa v mlakužah, a vse naše upravičene pritožbe so zaman. Ta del mesta je postal zdaj eden najlepših, saj je posejan z ličnimi vilami, le magistratna drvarnica vzdolž Strelške ulice kazal celotno okolico in skrajni čas bi že bil, da bi magistrat za krasen prostor zazidal s kako lepo, večjo stavbo, ki bi povzdignila celotno okolico, drvarnico pa, če jo že na vsak način potrebujemo, naj bi postavil ob železniškem tiru pri klavnicah ali kje drugje; nikakor pa ne spada več na mesto, kjer je sedaj. Tudi za dohod na Ljubljanski grad se potegujemo že več let, a istotako zastoji. Vendar nekaj bo treba na vsak način napraviti, kajti toliko števila prebivalstva se vendar ne bo moglo vedno odvracati s samimi ljubljami. Stanovanjska hiša na Poljanski cesti bo sko ro občina zase in tudi ti stanovalci bodo imeli najbližje sprehajališče na Gradu. Treba bo torej na vsak način preiti k dejanjem ter vsaj del večnih ljubljub tudi izpolniti. Gospoda župana in občinski svet, zlasti pa občinske svetnike iz naše okolice naprošamo, naj že vendar enkrat določijo, da se takoj prične z delom in nam da to, kar že leta in leta prosimo in kar nam je res nujno potrebno. Celotna naša okolica jim bo hvaležna, hvaležen jim bo pa tudi marsikateri tujec, ki se sedaj čudi, da je ta po naravi tako lep kraj, tako silovito zapuščen in pozabljen.

Policijski drobiž. Od četrta na petek so bili prijavljeni policijski naslednji dogodki: 1. tatvina obleke, 1. tatvina čevljev, 1. tatvina črev, 1. prestopek nevarne grožnje 1. poškodba tuje lastnine, 1. prestopek ne-predvidne vožnje, 2. prestopka nedostojnega vedenja, 1. prestopke zlagalnih predpisov, 3. prestopki prekoračenja policijske ure 3. prestopki obrtnega reda, 38 prestopkov uredbe o zapiranju trgovinskih obratovalnic, 14 prestopkov cestnega policijskega reda in 5 prestopkov avtomobilskih predpisov. Tekom četrta in petka je bilo prijeto več beračev, Florjan C. zaradi nevarne grožnje ter Jože P. zaradi nadlegovanja pasantov.

Razne tatvine. Na Vodnikovem trgu je predvčeršnjim okradla neznana tatva Franciško Štihovo. Izmaknila ji je v ugodnem trenutku nočno torbico z vsebino 70 dinarjev ter beležnico. — V noči na 26. t. m. je neznan žepar ukradel Josipu Kovačiču za ozidjem cerkve sv. Jerneja v Sp. Šiški 500 Din gotovine. — V Mostah je neznan »kolesar« odpeljal pred par dnevi 600 Din vredno kolo, čigar lastnik je bil ključavničar Rok Setina.

Jagode na cesti. Posestnica Jera Gregoričeva iz Nadgorice je imela smolo z jagodami. Pripeljala jih je včeraj popoldne nad 10 l na trg v Ljubljano, pa pustila za trenutek svoj voziček v Prešernovi ulici brez nadzorstva. Prav ta hip pa je pripeljal po ulici neki voznik in prevrnil voziček, da so se razletele jagode po vsej ulici. Škoda ima Gregoričeva okrog 50 Din. Zdjaj bo šlo za to, ali bo plačal jagode Tonček M., malce nerodni voznik, ali bo enako nepredvidna ženska, ki je pustila voziček brez nadzorstva, ostala brez plačila.

Obleko so mu ukradli. Kleparski pomočnik Stanko Bitnec, stanujoč v Svabičevi ulici št. 15 je imel pod streho spravljeno različno obleko in perilo. Menda je za to obleko vedel neznan tat že dalje časa, ali pa je napravil v podstrešje obisk čisto slu-

čajno ter odnesel v noči na petek suknišč. modne hlače ter različno perilo v vrednosti okrog 600 Din.

Tatvine v klavnicah. V mestni klavnici so tatvine kaj pogoste ter odnašajo tatovi najrazličnejše stvari: od koles do posameznih kosov mesa in različnih kož. Včeraj popoldne pa je mesar Josip Ham ugotovil celo, da mu je nekdo ukradel čreva devetih prašičev, ki jih je hmel spravljena v posebnem oddelku. Kakor je bilo ugotovljeno še tekom popoldneva, se je nekdo »zmotil« v mišljenju, da so že pozabljeni, vzeli čreva s seboj ter jih zunaj nekje prodal.

Neprevidni kolesarji. O kolesarskih neizgodah smo prisiljeni poročati skoro sleherni dan. Toliko nesreč kakor letošnje poletje se že zlepa ni pripetilo. Predsnočnim je neznan kolesar povozil zopet na Vodnikovem trgu hekega dijaka ter ga hudo poškodoval na nogi. Včeraj popoldne pa je prišlo do kolesarskega karambola v Bohoričevi ulici, pri čemer se je dijak Niku P. močno poškodovano kolo, kolesar sam pa je odnesel le nekaj prask. Karambol je zakrivil Avgust S., ki je nepravilno vozil po levi strani ceste. Moral bo, seveda, nositi kazensko posledico.

Tatvina listnice. Kovaški pomočnik Pavel Ogrin iz Vel. Ljogine je bil predvčeršnjim popoldne zaposlen pri popraviljanju ograje pred tovarno »Zmaj« na Miklošičevi cesti. V vročini je Ogrin, seveda, odložil suknišč ter ga obesil na ograjo. Pri tem pa je bil precej nepreviden, kajti suknišč mu je v ugodnem trenutku preiskal mimoidoči tat ter mu ukradel listnico s 150 Din gotovine.

Danes zvečer ob 8. uri na Taboru vzoren telovadni nastop olimpijske sokolske vrste

Iz Maribora

Iz podružnice Jugoslovenske Matice. Ker se mora Jugoslov. Matica v Mariboru zaradi prezidave s svojo pisarno izseliti iz Slovenske ulice št. 2, bo do nadaljnjega uradov njen tajnik na svojem domu v Smetanovi ulici 30 v II. nadst. na desni. Člane Matice, ki so zaostali s svojo članarino, bo v prihodnjih dneh posetil inkasnat.

Negode. Na cesti iz Lajtersperga v Maribor je padel s kolesa klepar Friderik Gračnik ter se ranil na desni roki. — V Limbušu je pri delu padel s skednja 31 letni vinčar Ivan Smigoc ter dobil težje notranje poškodbe. Ponesrečencema je nudila prvo pomoč rešilna postaja, ki je ponesrečenega vinčarja oddala v bolnico.

Nasilna tihotapka. V petek zjutraj je blizu Magdalenskega parka finančni stražnik ustavil neki kmečki voziček, na katerem sta sedela mož in žena, ter po kratki preiskavi izvel iz njega 2 kg saharina in več kartonov avstrijskega cigaretnega papirja. Kmetica se je s finančnim organom nekaj časa prepirala, mož pa je hotel to priliko izrabiti ter je z vso močjo oplazil konja z bičem, da bi zadržal ter pustil finančnega organa na cesti. Konj je bil pa menda upeljan in se ni ganil. In tako so začeli udarci z bičem padati tudi po finančnem stražniku. Stražniku je moral priskočiti na pomoč neki delavec in šele z njegovo pomočjo se je posrečilo ukrotiti hudo tihotapko.

Lepo Zalko, ki je 21. t. m. v Celju ukradla kolo ter se potem zaglo odpravila proti Mariboru, so zalotili v Radvanju orožniki z orožniške postaje v Studencih, ko so iskali tatove kolesi. Zalka je premetena sleparka ter je bila že večkrat kaznovana. Zna prepričevalno nastopati in je v Radvanju sleparila pod imenom Zalke Koroščeve in kot sorodnica ministra.

Iz Celja

Kje je sanitetno oblastvo? Okrog hiše M. S. v Gaberju se širi silen smrad, ker je grenzica prenapolnjena. Gnojnica teče po dvorišču in množine mrčesa se pasejo po odpadkih, ki leže na prostem. V tej hudi vročini je taka nemarnost zelo nevarna. Hišni lastnik je dobil sicer že enkrat nalog, da mora grenzico v dveh dneh izprazniti, a dosedaj tega še ni storil.

Umrl je v celjski bolnici 27. t. m. po dolgi bolezni Anton Stepišnik, posestnik iz Trnovci pri Celju, v starosti 66 let. Blag mu spomin!

Popravilo kapucinskega mostu v Celju napreduje prav polagoma. Most je vsako noč za promet z vozili zaprt, kar je, seveda, velika ovira. Ali res ni mogoče, zaposliti več delavcev, da bi šlo delo hitreje od rok? V četrtek se je pripeljal neki hlapec z vozom iz Laškega. Ker je most zaprt, mu ni kazalo drugo, kakor da konja izpreže in ga žene po savinjski brvi v mesto. In to v času, ko je bil v parku koncert in brv polna sprehaljcev. Prosimo občinski urad, da dela na vsak način pospeši.

Čigava je obleka? Nalemnica Antonija Pajkova v Kasezah je našla v torek zvečer nad kaseškim mostom ob Savinji celo moško obleko, čevlje, perilo in brisačo. Ker ni bilo lastnika nikjer videti, je Pajkova zavezo prijavila orožnikom, ki so preiskali Savinjo v bližini mostu, a niso našli nikakega trupla. Sumi se, da se je zgodila kaka nesreča.

Karambol z avtomobilom. Na ovinku pri petrovškem mostu na državni cesti sta trčila skupaj dva avtomobila. Avto 15.662 iz St. Jurja je vozil proti Celju, avto 14.998 iz Ljubljane pa proti Zalcu. Kako se je nesreča zgodila, se ne da dognati, ker oba soferja zvrata krivdo drug na drugega. Na srečo je povzročena pri obeh avtomobilih le materijalna škoda, ki se cení na 20.000 Din.

Zopet tatvina kolesa. Brzojavnemu mojstru Blažu Jagodiču je bilo ukradeno izpred gostilne Zumer moško kolo s klopčicem telegrafske žice v skupni vrednosti okoli 3000 Din.

Iz Kranja

Novosti Smarjetne gore. Na Smarjetni gori imajo že letoviščarje. Sedaj pričakuje novih iz Avstrije in Hrvaške. Na vrhu pod restavracijo postavljajo sedaj kabine za kopanje. Skupno bo šest kabin ter obenem priprave za pršno kopel in solnčenje. Kabine je dal na razpolago ljubljanski Higijenski zavod. Ker se ni rešeno vprašanje preskrbe z vodo, se bo kopel začela uporabljati šele prihodnje leto.

Pri tatvini zalotena. Včeraj popoldne je stražnik aretirat 52letno Marijo D., doma iz Zirov, ker je trgovki Marenčičevi na Roženčevem klancu izmaknila iz zaprte sobe štiri rjuhe v vrednosti 1000 Din. Lastnica jo je zalotila, ko je ukradene rjuhe že spravila v jerbis. Izročili so jo okrajnemu sodišču.

Odpadlo gostovanje mariborske drame. Pretekli četrtek je bilo napovedano gostovanje grupe mariborske narodnega gledališča v tukajšnjem Narodnem domu. Dejstvo, da niso mariborski gostje prišli, je zelo neprijetno učinkovalo na številno občinstvo, ki je nameravalo posetiti igro. Tukajšnji Gledališki odbor ni prejel od Mariborčanov nobenega obvestila o odpovedi gostovanja, zaradi česar ni mogel občinstvu odpovedi pred naznaniti.

Stavbno gibanje. Te dni se bodo vršile kolavdacije nekaterih stanovanjskih hiš, katere so večinoma pričeli graditi že lansko jesen. Za vselitev so gotove naslednje hiše: gg. Leopolda Raceta, Franca Zupančiča, dr. Janca, Filipa Pahorja in gdč. Urbančičeve. Lastno hišo bo zgradil v Koprskem predmestju ob Koprski cesti zidar g. Jernej Ribnikar.

Z Jesenic

Brivski lokali bodo vsak ponedeljek (če ne bo praznik), ves dan zaprti. — Jesenice-Sava na Gorenjskem. — Brivski obrtniki. 1328

Naši onstran granic

Neredno delovanje gorških fastjev. Gorški zvezni tajnik Caccese graja v ostri okrožnici neredno poslovanje številnih fastjev po deželi. Nekateri že dolgo časa ne pošiljajo svojih mesečnih poročil kljub ur-gencam iz Gorice. Poneskod fašistično delovanje docela počiva. Caccese je hud in grozi da lo vse prizadete podeželske fašistične voditelje kratkoma odstrani, ako ne izvrše v par dneh svojih doslej zamujenih dolžnosti. Kdor je fašistični načelnik, naj sodeluje, ako ne more ali noče, pa naj se izgubi iz fašističnih vrst. Ti Caccesejevi izbruhi postavljajo v pravo luč priloznostne slavoapeve fašističnih pravkov o penetraciji njihove ideje med našo ljudstvo.

Kako orožniki izsiljujejo izjave aretrancev. V razpravi proti tržaškim visokim solem je obtožen Gvidon Vesel odločno zanimal, da bi bili on in tovariši v Gombachi gostini v Motovunu žali kralja in načelnika vlade ter bi bili peli in govorili v protinacionalnem irredentističnem duhu. Predsednik sodišča: Pred orožniki ste izpovedali drugače. Vse ste priznali in podpisali. Pozneje pred preiskovalnim sodnikom ste pa prekalili svoje prejšnje izjave. Obtoženi Vesel: Orožniki so mi pri zaslišanju povedali, da je moj oče zblaznel, ko je izvedel, da sem aretiran in da leži moja mati na smrtni postelji. Ta vest je povzročila v meni tako duševno depresijo, da nisem bil več zmogel trezno presojati. Kar so me vprašali, vsemu sem pri-trjeval in podpisal zapisnik. V ječi sem potem izvedel, da ona vest ni bila resnična. Predsednik je tekem razprave vprašal tudi obtoženca Fr. Cerkvenika, kako je to, da sedaj zanikuje, dočim je pred orožniki priznal, da so peli protinacionalne pesmi in je tudi podpisal zapisnik. Cerkvenik: orožniki brigadir, ki me je izpraševal, ni razumel slovenski, jaz pa italijanski ne razumem. Brigadir je nekaj napisal in zahteval, da jaz podpisem... Tako orožniki strašijo in begajo slovenske aretrance, včasih nastopajo proti njim prav nasilno in poslujejo se celo izmišljotin, kakor v Veselovem primeru, ki morajo človeku pre-streči živce, da izgubi zavest. Orožniki za-pisniki služijo za sodno postopanje, ki je vrglo v ječe že na stotine nedolžnih Slo-vencev.

Milko Gombač, žalostni junak iz Motovuna, ki je z lažjo spravil v nesrečo celo vrsto mladih ljudi, je star 26 let in je oženjen. Hrbet ima ukrivljen, očala nosi, pisati ne zna. Član je fašistične stranke in milice! Italijansko ne zna. Pred sodiščem je pripovedoval, da so peli dijaki in drugi mladeniči Mussolinija in kralja žaleče pesmi in govorili proti Italiji. Branitelj dr. Zennaro: Rad bi izvedel, zakaj je priča Milko Gombač ostal v družbi v gostinji, ko so peli po njegovi izpovedi protidržavne pesmi in zakaj ni on kot fašist in miličar reagiral na take žalitve? Predsednik se je protivil in sodni dvor je odbil braniteljevo vprašanje. Branitelj dr. Zennaro je pojasnil protislovja, v kateri je začel Gombač. Prvotno je pred preiskovalnim sodnikom rekel, da je začel peti protidržavno pesem Grgič, pri obravnavi pa trdi, da so začeli peti vsi hkratu. Grgič je imel ob tej priliki ofenziven govor, orožnikom pa je rekel, da je bil govornik Vesel. Gostilničar Josip Gombač pove kot prič, da je Milko tudi njega nekoč ovdal pa se je pokazalo, kako si je bil vse na lepem izmišlil. Kot bivši župan mu ni hotel dati pravnoznega spravečala. Delo mu smrdi. Vpokojeni učitelj Albin Strekelj pozna Milka Gombača od mladih let. »Ne samo jaz, ampak vsi, ki ga poznamo, smo prepričani, da Gombač ne more biti prav pri zdravi pameti.« Milko Gombač je ovdal tudi Marijo Klum iz Mislit, da je sovražna državi, pa je bila oproščena, ker ni bilo nikakega dokaza. In tako izpriženo bitje, kakor je Milko Gombač, je italijanskim sodnikom proti inteli-gentnim slovenskim fantom dobro došel ovdatelj in priča, da jih vržejo v ječo!

Slovenski otroci v gradežnem hospicu. Goriška fašistična gospoda je napravila izlet v Gradež, kjer je posetila morški hospic, v katerem se zdravijo slabotni, zlasti škrofulozni otroci. Tam je sedaj 320 otrok in med temi je 75 odst. »drugerodnih«. Pozdravljajo je goriško gospodo 10letna Alma Zgubin, ki je govorila tako lepo ita-lijansko, da je bila družba kar ginjena. Božali so lepo Almb in z laskavimi besedami so jo obspili. Potem so izpovedali

500 Din nagrade

da Fox-Film-Korporacija k. d. Zagreb, C-ulica št. 2, osnemu, ki prinese film »Izlaz sunca«, ki se je zgubil 25. julija t. l. popoldne v vozu III. razreda med Zidanim mostom in Trbovljami. Najditelj naj javi najdenino ogl. oddelku »Jutra« ali naravnost na gornji naslov.

Iz življenja in sveta

Malmgreen je bil umorjen in sneden

Smrt švedskega strokovnjaka vedno bolj zagonetna. — Senzacionalna razkritja ruskega letalca. — Strahovite obtožbe proti Italijanoma Zappiju in Marianu

Iz Moskve prihaja porazno poročilo za Nobilovo ekspedicijsko. Ruski letalec Čuhnovski je razvil svoje posnetke Malmgreenove skupine in ugotovil, da so bile na ledu, kadar jih je videl prvič, tri osebe. Dva moža sta stala in dajala znamenja, tretji je ležal. Ko so na »Krasin« 25. ur po tem dogodku vprašali Zappija, kje je Malmgreen, je najprej povedal, da se njegove kosti nahajajo prav blizu. Poveljnik ladje je hotel raziskati okolico, nakar je Zappi

Medtem pa prihaja iz Moskve še eno poročilo, ki razkrinka ostudne metode, ki se jih poslužujejo Italijani, da bi zakrili svojo blamažo pred svetom. Češkega radiologa dr. Behouneka so skušali podkupiti, da bi molčal in ne bi objavil nobenih odkritij. Ta poskus je bil napravljen tako zvito in diplomatsko, da ga je naravnost težko dokazati. Behounek je sramotno poročilo odklonil ter najavlja v čeških listih serijo člankov in knjigo, v kateri

gnati, ali gre samo za slučaj ali pa za verodostojne izpovedi. Morilka je žena nekega policista.

Turistični rekord

Trije monakovski turisti so postavili rekord, ki mu ni para. V času od 28. jan. t. l. do 23. jun. so prehodili vso verigo Alp od nižavstranskega Schneeburga do Mont Blanca. Preplezali so najvišje vrhove na tej črti, Schneeberg, Rax, Hohe Veitsch, Hochschwab, Gessäuse, Rottenmannerske, Wölzerske in Nizke Ture, Grossglockner, Venediger,

Zillertalske, Stubaierske in Ötztalske Alpe, Silvretto, Bernino, Tödi, Oberalp-Furko, Bernsko visokogorje, Wallis in Mont Blanc. Zdaj so se vrnili domov.

Poskus z novim letalom

Na berlinskem glavnem letališču preizkušajo nov model letala, ki odleti in pristane lahko v navpični smeri. Dvigane se s tal zelo hitro in prenaša lahko razmeroma težke tovore. Modelni aparat ima 7 m veliko ploščo, ki se vrti v horizontalni legi in ga dviga. Če se bodo poskusi obnesli popolnoma, bodo dosegli letala, ki bodo lahko obvisela mirno v zraku in pristajala na ozkem prostoru gorskih vrhuncev, lajdij in streh.

Ena največjih pariških koncertnih dvoran v plamenih

V Parizu je zgorela tako zvana »Pleyelova dvorana«, ena največjih, najlepših in akustično najpopolnejših koncertnih dvoran v tem mestu, ki jih ima podobnih drugače prav malo. Tu je bilo zbirališče najbolj izbrane koncertne publike, največji solistični in orkestralni nastopi so se vršili v njej.

Ogenj je nastal zaradi neprevidno odvrženega cigaretnega ogorka. Razširil se je z naravnost neumljivo naglico po vsej dvorani, tako da se tisti trije, štirje delavci, ki so bili tačas v njej, niso

več utegnili sami rešiti. Gasilci so približno malo potem, ko je pričelo goreti, in so jih spravili iz plamenov. Pri tem se je več rešiteljev onesvestilo. Po dveh urah trdega boja so požar lokalizirali. Ko so ga bili čisto pogasili, so napravili strašno odkritje. V nekem toaletnem prostoru so našli izogljene ostanke znanega ameriškega pijanista Oliviera Dentona, ki je bil šele nekoliko tednov nameščen kot profesor glasbe v Parizu in je poučeval v poslopu pogorele dvorane.

Kar je ostalo od Pleyelove dvorane

Tunney ostane svetovni prvak v boksanju

Porazil je Henneya v 11. kolu

V četrtek ob 3. pop. ameriškega časa je bila določena borba za svetovno prvenstvo v teški teži. Na ringu newyorške arene sta se spopadla svetovni mojster v boksanju G. Tunney in Avstralec oz. Novozelanec Tom Henney. Po dolgem času se je zgodilo spet enkrat, da je Neameričan stopil pred

kako se je naslednje leto Dempsey brez uspeha, a vendar zelo dobro trudil za zopetno doseganje prejšnje časti. Letos v oktobru, bo še enkrat in zadnjič poskusil svojo srečo. Sedanji spopad med Tunneyem in Henneyem je torej le nekakšen pripravljalni spopad za oktoberski match, za katerega vlada veliko zanimanje, kajti Dempsey ima navzlic dvakratnemu porazu še mnogo častilcev in vernikov na svoji strani.

Mnogi ameriški listi so izrazili poobno željo, da bi Henney pobil pri sedanjem matchu Tunneya in stopil potem na mejo proti Dempseyu, ker jih zanima videti, kako bi se vedla na ringu dva teška človeka, ki sta znana po še večji teži svojih pesti. Vsa moč Henneyeva je namreč v njegovi pesti in v divjosti, nesistematičnosti njegovih napadov, dočim je znan Tunney po svoji spretnosti in diplomatični taktiki, ki se udarcem umika, dokler se nasprotnik pošteno ne utruji, potem pa ga utrjenega položi na tla. S to taktiko je premagal n. pr. Dempsey.

Tisti, ki poznajo Tunneya in njegovega sedanjega konkurenta, so bili baš zato bolj naklonjeni verjeti v zmago prvega nego drugega. Tudi je znano, da Henney doslej ni pokazal bogve kakšnih uspehov. Premagal ga ni sicer še nihče, a tudi ni imel proti sebi bogve kako prvostvornih moči, v kolikor jih je pa imel, je zmagal bodisi po točkah ali pa je ostal boj neodločen. In ta vera se je pokazala tudi v razmerju stav pred spopadom. Za Tunneya so stavile tri četrtine interesiranih gledalcev.

Tunney je torej zmagal nad Henneyem v 11. kolu. V oktobru pojde borba dalje! Meril se bo z Dempseyem.

Gene Tunney

pesti svetovnega prvaka, da mu odnese se palmo. Zadnji inostranec, ki ga je potolkel Jack Dempsey, je bil Južnoamerikan Firpo, pred njim pa Francoz Carpentier, ki mu je istotako bivši svetovni mojster v pravem pomenu besede izbil iz glave voljo do najvišjega naslova v boksarski stroki. Drugače so se tepli za ta naslov sami Američani iz Unije in tudi dosedanjí svetovni mojstri razen enega so bili seveda doma v Uniji.

Teh mojstrov je bilo do danes vsega skupaj sedem. Henney je hotel postati osmi. Fitzsimmons je bil prvi, ki so mu nadeli visoko ime. Prav za prav ni bil prvak teške teže, ker ni tehtal nikoli več nego 150 funtov. Nasledoval ga je Jim Jeffries in je vladaril z večkratnim uspehom do 1. 1904., ko se je umaknil, ne da bi ga bil kdo potolkel. Brez boja so imenovali Avstralec Tommyja Burnsa za svetovnega prvaka — še isto leto pa se je izkazalo, da po krivici, ker ga je pri prvem spopadu položil zamorec Jack Johnson na tla. Jack Johnson je sedel na boksarskem prestolu dobrih 10 let; niti nekdani nezmagljivi prvak Jeffries ga ni mogel vreči. Šele 1. 1915. so prisilili nekateri cowboji z revolverji v roki črna. da je sedel pri 26. rundi proti Jessu Willardu na tla in se dal »premagati!« Po čudni metodi kronani kralj vseh boksarjev Willard je učakal 1. 1919. zasluženo kazen. Jack Dempsey ga je potolkel knock-out že v 3. kolu. Kako je prišel Tunney 1. 1926. do najvišje časti, je še vsem v spominu in tudi to,

Gđa. Ljubica Ristićeva

17-letna hčerka srbskega industrijalca, ki se je zdravila v sanatoriju v Louvalou s svojo sestro in je od tam neznano kam izginila baš iste dni, ko je izginil bankir Löwenstein, ki se je malo prej tudi tam zdravil. Menili so, da jo je on odvedel, a najdba njegovega trupla je to domnevo zavrnila.

Umor pod hipnotičnim vplivom

Debreczinska policija je iskala že leto dni osebo, ki je bila pred tem časom umorila neko bogato posestnico Kisovo. Sedaj je javil vodja debreczinske psihijatrične klinike dr. Benedek, da se je neka ženska, ki jo oskrbujejo na kliniki, obtožila tega umora. Izpovedala je, da je stala pod hipnotičnim vplivom neke prijateljice, ki ji je ukazala, naj umori njej čisto neznanu Kisovo in jo oropa denarnice, ki jo je ta nosila okrog vratu. Navedla je tudi kraj v stanovanju prijateljice, kjer sta skrili prazno denarnico in ključ, s katerim je po umoru zaklenila sobo Kisove. Policija je izvršila preiskavo in je oba ta predmeta v resnici našla. Zdaj skuša do-

premenil izpoved in rekel, da sta ga s tovarišem pustila na Brochovem otoku. Samojlovič je hotel kreniti v tisto smer, nakar se je Zappi razburil in si izmislil novo verzijo. Priporočeval je, da je Malmgreen obležal v ledu in da sta ga z Marianom položila v grob...

Profesor Samojlovič je že v začetku dvomil, da govori Italijan resnico. Ko pa je prišel na krov »Krasina« letalec Čuhnovski, sta se z Zappijem nekoliko ostro spoprijela. Čuhnovski je zatrjeval, da je videl na ledu tri osebe, dočim je Zappi trdil, da sta bila sama z Marianom in da so ležale poleg njiju mokre hlače, ki so se sušile v vetru. Čuhnovski ni popustil. Kljub temu, da sta Italijana pritiskala, naj razvije film že na ladji, jima ni hotel ugoditi. Poslal je posnetke v Moskvo, kjer so jih razvili in kopirali z najboljšim materialom. Pri tem se je pokazalo, da se dajo razločiti na ledu tri osebe. Letalec prav nič ne dvomi, da sta imela Italijana s seboj Malmgreena. Vse dosedanje verzije o njegovi smrti so torej infamna izmišljotina. Čedalje verjetnejše postaja, da sta Italijana Malmgreena umorila in snedla. Če je bil švedski učenjak takrat ko je krožil nad skupino Čuhnovski živ ali mrtev, ni mogoče ugotoviti. Domneva se pa, da sta Zappi in Mariano jedla njegovo meso, kosti pa zakopala in skrila.

Prav tako je verjetno, da je bil Malmgreen umorjen na višje povelje. Kakor se naknadno ugotavlja, učenjak ni šel prostovoljno na pot iz Nihilovega taborišča, ampak je bil poslan. To dejstvo daje povod za težka sumničenja proti generalu. Nobile se je gotovo hotel Malmgreena odkriti, ker se je bal, da bo škodil njegovemu ugledu, če bi razkrinal početje »Italije« in nesposobnost njenega vodje.

Zappijevim izpovedbam ne verjame nihče več tudi zaradi tega, ker je na »Krasinu« ugotovil zdravnik, da nista Mariano in Zappi stradala več nego tri do pet dni, ne pa trinajst do petnajst dni, kakor je Zappi lagal v začetku. Nadaljni dokaz, da sta Italijana snedla Malmgreena, nudi Marianova oporoka, da sme Zappi snesti njegovo meso, če tovariši omaga na poti. Italijana sta že sama priznala, da sta oropala Malmgreena živ in obleke. Dognano je tudi, da Malmgreenova skupina ni imela živil za 45 dni, kakor je poročal Nobile, ampak za mnogo manj časa. Iz vsega tega je videti, da je Nobile poslal Malmgreena iz taborišča z nalogom, da ga morata spremljevalca odstraniti.

Najmrzljiji kraji na zemlji

Najmrzljiji kraj na zemlji ni morda Severni ali južni tečaj, temveč mesto Verhovjansk v severni Sibiriji. Tam so izmerili temperaturo do 54 stopinj pod ničlo. V primeri s tem je na severnem tečaju s — 40 stopinj »skoraj toplo«. V ameriški državi Montani so izmerili včas do — 44 stopinj. Srednje temperature v Verhovjansku znašajo za januar — 40,4 stopinj, za december — 37,6 stop., za februar — 35,2 stop. in za marec — 24 stopinj — takrat pravijo Verhovjanci: »Zdaj pa postaja toplo!« In res ni v poletnih mesecih bogve kako hudo. V juliju znaša srednja temperatura + 12 stopinj, a so opazovali tam že temperaturo + 20 stopinj. Glavni vzroki za takšne mrzloste v zimskih mesecih v Verhovjansku so lega na visoki severni širini, silna oddaljenost od morja, višinska lega nad morjem in suho ozračje. Temperature številke so za Verhovjansk točno določene po večletnih opazovanjih in tako si je pridobilo to mesto častni naslov »mrzlotnega tečaja«. Vendar kažejo posamezna opazovanja, da bi mu utegnili to čast kdaj odnesti. Na Južnem tečaju vlada baje povprečna letna temperatura — 24 stopinj in Amundsen je odkril 1500 km od te točke kraj ob robu antarktične kopnine, ki ga je imenoval Framov dom in čigar povprečna letna temperatura znaša baje — 20,6 stopinj.

Filmi iz papirja

Iz Berlina poročajo, da se je nekemu inženjerju posrečilo izumiti papir za fotografske negativne, ki je zelo občutljiv, prozoren kakor celuloid, nezgorljiv, prožen in v primeri s celuloidom tudi znatno cenejši. Če se zлага vest z resnico, je torej rešil že davno »oleno željo«, da bi našli v prvi vrsti za filmske posnetke v vseh teh ozirih idealen negativni material. Doslej je napravili že več izumov te vrste, a vsi so v tem ali onem pogledu šepali. Novi izum preizkušajo sedaj v neki tovarni za papir v bližini Schwerina.

Kako živi Rockefeller

Ameriški milijarder John Rockefeller st. je praznoval pred nedavnim svoj devetdeseti rojstni dan in je ob tej priliki izdal nekemu žurnalistu način svojega življenja. Ne predno leže v postelji, ne predno vstane, ne vzame knjige v roko. Spanja si ne kratki z ničemer. Zgodaj zjutraj, razen ob nedeljah, igra golf. Stanuje v lepi vili ob Hudsonu; njegovo življenje je mirno, skoraj samotarsko. Ob 7. vstane, zajtrkuje in se poda na golfsko igrišče. Potem se sprehodi po travnikih in gozdih, ki obdajajo njegovo hišo. Včasih gre na lov in rad jaše. Posebno omiljen mu je jahalni zlet do hiše blizu Richforda, kjer se je rodil pred skoraj sto leti.

Trije zastrupljeni leopardi

Ljudje ne vedo, kaj vse prenesejo živali, da bi pa prenesele pokvarjene klobase, tako more domnevati samo norec. V schönbrunnski zoološki vrt so privedli pred kratkim iz Notranje Afrike tri mlade leoparda, ki so razveseljevali s svojo krotkostjo in igravostjo vse obiskovalce. Eden med njimi pa je počakal trenutka, ko se je paznik nekoliko odstranil in je vrzel mladim živalicam pokvarjeno klobaso. Ni minilo dolgo, pa so bili vsi trije leopardi mrtvi. Storišča niso mogli izslediti, ker jo je po svojem bedastem dejanju odkuril.

Stara ljubezna ne zarjavi

Skoraj sedemdesetletna žena nekega poštnega uradnika v Badnu pri Klosterneuburgu, Terezija Hawlekova, je postala te dni dedinja velikanskega imetja. Pred kakšnimi 50 leti je imela ljubzensko razmerje z bančnim uradnikom Stahлом. Rodila mu je sina. Toda mlada človeka se nista mogla poročiti, ker so bili Stahlovi dohodki premajhni. Pozneje se je Stahl spravil v Ameriko, kjer je postal s časom bogataš. Hawlekova pa se je poročila z drugim človekom. Sin ji je padel v vojni. Lansko leto jo je Stahl posejil v Badnu. Te dni je prejela obvestilo, da je umrl in da ji je poklonil v oporoki 1.250.000 dolarjev.

Štev. 28.491/1928.

Zakup zemljišča.

Središnji Urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu daje v zakup svoje novo, veliko in moderno urejeno kopališče in to parno, tušno in solčno kopališče ter hidroterapijo zajedno s pripadajočim buffetom in brivnico.

Interesenti se pozivajo, da do 18. avgusta 1928 pošljejo svoje ponudbe.

Informacije daje ekonomski odsek Središnjega Urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Mihandrova ulica 3, IV. nadst., soba št. 417, ob uradnih urah (8.—14. ure), ko se lahko tudi ogleda vse prostore in uredbe kopališča.

Središnji Urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

SELITVE

v mestu in na dežel.

strokovno in ojačeno

potom

Slovenia

Transport

Ljubljana

Miklošičeva cesta 86

Telefon št. 2718

8845

Z našo umetno

moštovo esenco

»Mostin«

si lahko vsakdo z

malimi stroški pri-

pravi izvrstno in

zdravo domačo pi-

javo. Cena 1 stekle-

nici za 150 litrov

Din 20 po pošti 35.—

Din. — Dobi se samo

drogerij, a vanc,

hana, in drogerij

Wolfram nasel M.

Kanc. Maribor.

Gospodstva ulica 33.

31

Kdor želi

da mu pošlemo naslove od malih
oglasov ali da mu pošlemo kake
informacije, naj v pismo priloži ma-
nipulacijsko pristojbino.

sicer ne bo prejel odgovora.

OGLASNI ODDELEK »JUTRA«.

Din 2

Službo dobi

Soferja
veščega vsakega popravila
pri avtu in dobrega vozača,
posreduje, sprejemam ta-
koj v službi. Telefoni-
raj, predstavlja pri J.
Magar, Vrhnika št. 9.
24361

Vajenca
je dober hla, sprejemam ta-
koj v trgovini mehanike
blaga. Ponudbe na oglasni
oddelek »Jutra« pod šifro
»Trgovca«.
24359

Gospodična
ki zna dobro strojno vo-
zati, dobi stalno mesto.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«.
24324

Blagajničarka
možna za takoj. Predstaviti
se je v Veliki kavarni na
Mariboru.
24313

6 delavk
veljnih šivanja ogovarje in
4 spretnih pletilj
za rokne stroje sprejme ta-
koj v tvornici »Ika« v Kra-
nji.
24141

Brivskega pomočnika
inženjera in frizerja (ko)
prvotno moč takoj sprej-
me. Meko, frizer, Bled 1.
24138

Učenca
v učilnici in postojeno, ki
je dobitnik vsaj 2 razreda
mehanike, sprejemam ta-
koj v trgovini mehanike
blaga. — Prednost imajo
fianje in dečele. — Franc
Blatnik, trgovec, Lukovica
24121

Stavbnik risar
prvotno, dobi stalno
službo v večji tehnični
pisarni. Prednost imajo ab-
solventi srednje tehn. šole,
ki imajo vsaj nekaj prak-
se v telegrafiji. — Ponudbe
pod šifro »Armabeton« na
oglasni oddelku »Jutra«.
23977

Prodajalco
možne in manufak. stroke,
starejšo, prvotno moč
sprejemam v modno in kon-
fekcijsko trgovino v Celju.
Prednost imajo iste, ki so
valene obiskovali seje ter
razpolagajo s daljšimi do-
bitimi spricvali. Ponudbe
na podružnico »Jutra« v
Celju pod šifro »Marjiva
1000«.
24284

Trg. pomočnika
izkušenega v trgovini meš.
blaga na deteli, mlajšega,
prilnega, poštenega in so-
lidsnega sprejemam takoj.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Soliden
prodajalec«.
24295

Izučeno šiviljo
ki bi hotela prakticirati v
krejenju perila, sprejemam
takoj. Mesto stalno. Oglasi-
se je pri Genici Volj-
ak, tovarna priča — Go-
speka ulica 16.
24311

Pletilja
na motorni stroj (Austro-
ma) in na vertikalni stroj
(Kettler) sprejme takoj.
Tomšič i Jenčik, Karlovac.
24307

Tovarna čevljev
zelo kvalificirana delav-
ca za delo na stroji lesenih
evkov. Služba stalna. —
Naslov: Beograd, Dalma-
tinska ulica 115.
24283

Kuharico
perfektno, za večjo privat-
no družino ter kavarniško
kuharico iščem. Ponudbe s
zahvalno plačo pošlji na
Veliko kavarano v Mari-
boru.
24273

Pekovskega vajenca
kropkega, sprejme Peter
Bugar, pekovski mojster,
Zreče.
24351

Ondulerko ali
ondulerja
dobro izučena sprejme
takoj L. Brdar, brivski sa-
lon, Kamnik.
24339

**2 soboslikarska po-
močnika**
dobro izučena, sprejme Jo-
sip Božič, Ljubljana, Šva-
bičeva 1.
24353

Šiviljo
voljo na širni stroj, sprej-
mem takoj. Naslov v ogl.
oddelku »Jutra«.
24333

Pek. pomočnika
poštenega in zanesljivega
sprejemam za skupno delo
ter pekovskega pomočnika
(Pletja), ki bi imel tudi ve-
ščine v 2 uri oddaljeno vas
razpečati kruh, proti provi-
ziji. — Plača po dogovoru,
pismenim potom. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
24341

Plačilna natakariča
dobi mesto v boljši restav-
raciji v Ljubljani. Ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Zreča«.
24336

Mesar. pomočnika
dobro izučena sprejemam
takoj. Več po dogovoru.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«.
24363

Prodajalco
dobro izučena v trgovini
mehanike blaga ter
učenko
s 2 meš. razredoma, sprej-
me Jopir Divjak, Ribnica,
Dolenjska.
23347

Trgovski potnik
starejši, soliden, zelo do-
ber prodajalec, ki potuje s
avtom in obiskuje še več
let kroje na Stajerskem in
Prekmurju, bi vzel še kak
dobro prodajalec proti provi-
ziji seboj. Vzel bi tudi
sopotnika — proti primerni
odškodnini. Ponudbe pod
»B 517« na oglasni oddelku
»Jutra«.
24331

Trgovski potnik
zelo mesto potnika za Slo-
venijo. Cenje ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Priden in pošten 100«.
24358

Provizorski zaslužek
plodonošen se vam nudi,
če prevzamete naše za-
stojstvo. Dopise na oglasni
oddelek »Jutra« pod šifro
»P. št. 200«.
24253

Prodajalci srečk
in potniki dobi dobitno
nosno zastojstvo. Dopise na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»P. št. 200«.
24296

Velik zaslužek
iščemo moške in ženske v
vseh mestih za razprodajo
novega patenta. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Rapid«.
24296

Francosčino
usposobljenega francoskega
diploma ter daje konverzijo
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«.
24327

Šofer
strojni ključavničar, samo-
stojen monter, dober pozna-
valec Lika, Borne, Dalma-
cije in Vojvodine, išče služ-
bo. — Cenje ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Zanesljiv šofer 400«.
24338

Pletilja
s lastnim strojem, išče
službo plača in nastop
po dogovoru. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pletilja 2«.
24196

Mlad trg. pomočnik
iz dobre mešne hile, išče
službo v manufakturni ali
galanterijski trgovini. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«.
24142

Mladenč
močan, bi hotel rad za šofer-
skega vajenca, event. za
učenco v kako strojno il-
varno ali kamorkoli, kjer
bi se privadil strojem —
Cenje ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Mladenč«.
24076

Šofer
vojaški, prost, tizen in
marljiv, išče službo. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Zanesljiv«.
24300

Mesto trgovskega
pomočnika
v večji trgovini s mešan-
im in manufakturnim blagom
iščem za sina trgovca, ki
je velike postavbe ter ener-
gičnega nastopa. Jos. Divjak
trgovec, Ribnica, Dolenjska
24348

Korespondent
zmožen francoskega, nem-
škega in urbohr. jezika
perfektno v govoru in pi-
savi in vešč vseh pisarni-
skih del, želi namestitja.
Pisarna ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Trez«.
24326

Prodajalca
izkušena, manufakturni
in spekerijski stroji, s ve-
letno prakso, večša sloven-
skega in nemškega jezika,
išče službo v večji trgo-
vini. Gra tudi na delo.
Naslov na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »M. O.«.
24343

Krojaški pomočnik
sprejme delo na dom. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«.
24092

Deklica
stara 16 let, s mešanico
šole, želi stopiti v trgo-
vino s mešanim blagom v
trgu ali mestu, kot učenka
Tosadovna pojanila daje
Anton 8 tam o. l. krojaški
mojster, Zalec.
23376

Dekle iz gostilne
simpatično, vajeno vsega
gospodinjstva, želi službo
v kak gostilni, eventualno
prevzame tudi isto na račun
Cenje ponudbe pod šifro
»Gostilnja 313« na oglasni
oddelku »Jutra«.
24354

Strojnik
izkušen strojni ključavničar,
vzajem montaže ter vzdrža-
nje pri elektriki, dosedaj
zaposlen na parni tigi, želi
premeniti službo. Cenj.
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Strojnik«.
24364

Prodajal
dobro izučena, vajena vsega
gospodinjstva, želi službo
v kak gostilni, eventualno
prevzame tudi isto na račun
Cenje ponudbe pod šifro
»Gostilnja 313« na oglasni
oddelku »Jutra«.
24354

Bukovih drv
cirka 130 klafter prodam.
Drva se lahko ogledajo na
licu mesta, četrt ure od
postaje Rajhenburg. Naslov
Jožef Zakšek, posestnik
Stolovnik, pošta Rajhenburg
24218

Hrastove parkete
vam dobavlja najugodnejše
tovarna Alojzij Kane —
Mengeš.
23652

JUGOVICEVO SALVAFOR
sirliše
daje v 5 minutah sladki sir
6 Din. Barva za surovo
maslo in sir. 5 Din. Prašek
za pripravo masla (putra)
5 Din. Iščem preprodajalce.
Razposilja lekarna Jugovici.
Novišt. Zadržavajte vzorce
in pošljite 10 Din v plačilo
23941

Rad selitve
dne 1. in 2. avgusta med
10. in 17. uro prodam: po-
stelj iz trga lesa, s per-
sonalno nočno omarico,
spalni naslanjač, jedilno
mizo (razširljivo), omaro
za obleko iz trga lesa,
veliko črn. banjo, šivalni
stroj, lepe stojiče in visoke
petrolejke, staro obleko in
drugo. — Vučina, Gradisce
št. 8/II-11.
24350

Otroško posteljo
omaro in nočno omarico,
vse belo barvano, dalje do-
bro ohranjeno veliko omaro
za obleko kupim. Ponudbi
naj se iz nora, oziroma
malo rabljene navedene
predmeta, ki morajo biti v
prvi vrsti čist. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Proti takojšnjemu plačilu
383«.
24358

Motorno kolo
malo rabljeno in dobro
ohranjeno kupim takoj. —
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Motorno
kolo«.
24321

Auto
poltovorn, do 1000 kg., s
pnevmatik, v dobrem sta-
nju, takoj poraben, napro-
daj za 11.000 Din, event.
se ga tudi zamenja za ka-
ko blago ali stroj. M. Ka-
stner, Ljubljana, Za gra-
dom 8.
24319

Auto - felgen
830 x 120 platika, rablje-
no ali novo kupi M. Kaste-
lic, Ljubljana, Za gradom 8.
24318

Motorno kolo
A. J. S., 850 cm³, skoro
novo, prodaja Pirnat, Poljan-
ska cesta 20.
24267

350 kg medu
prodam po 18 Din, kolekt-
nim po 17 Din. Postaja
Sv. Lovrenca na Dravskem
polju.
24275

S kapitalom od 100
do 200.000 Din
bi pristopil k uspešnejšemu
podjetju, event. tudi k lesni
industriji. Samo reene po-
nudbe na podružnico Jutra
v Celju pod »100—200«.
24283

Skok, Cmok in Jokica
Izvirna pravljica s slikami za deco.
Solista tetka Metka.

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

Kolesa

Damska kolesa
po izvanredno nizki cenil
nudi Oton Zemelrok, Mari-
jin trg 8.
24349

Vesovi

Dva voza
dobro ohranjena, za par
konj, za teho 8—5000 kg
kupim. Cenje ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Dobro ohranjen voz«.
24299

Pofistvo

Kupim spalnico
event. že rabljeno, moder-
no, dobro ohranjeno, in le-
tega lesa. Ponudbe s opis-
no in navodno ceno na
naslov, ki ga pove oglasni
oddelek »Jutra«.
24311

Preproge

1 večjo za jedilnico in 1
manjšo za spalnico, samo
v dobrem stanju kupim.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod značko »Ne
perzijske«.
24179

Železen štedilnik
dobro ohranjen in mize-
radi selitve, ugodno pro-
dam. — Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«.
24091

Spalnico
lepo, novo, za 2400 Din,
kuhinjo za 1100 Din in po-
samesne dele proda Vidmar
v Zg. Sisk. št. 2.
24305

Rad selitve
dne 1. in 2. avgusta med
10. in 17. uro prodam: po-
stelj iz trga lesa, s per-
sonalno nočno omarico,
spalni naslanjač, jedilno
mizo (razširljivo), omaro
za obleko iz trga lesa,
veliko črn. banjo, šivalni
stroj, lepe stojiče in visoke
petrolejke, staro obleko in
drugo. — Vučina, Gradisce
št. 8/II-11.
24350

Otroško posteljo
omaro in nočno omarico,
vse belo barvano, dalje do-
bro ohranjeno veliko omaro
za obleko kupim. Ponudbi
naj se iz nora, oziroma
malo rabljene navedene
predmeta, ki morajo biti v
prvi vrsti čist. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Proti takojšnjemu plačilu
383«.
24358

Motorno kolo
malo rabljeno in dobro
ohranjeno kupim takoj. —
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Motorno
kolo«.
24321

Auto
poltovorn, do 1000 kg., s
pnevmatik, v dobrem sta-
nju, takoj poraben, napro-
daj za 11.000 Din, event.
se ga tudi zamenja za ka-
ko blago ali stroj. M. Ka-
stner, Ljubljana, Za gra-
dom 8.
24319

Auto - felgen
830 x 120 platika, rablje-
no ali novo kupi M. Kaste-
lic, Ljubljana, Za gradom 8.
24318

Motorno kolo
A. J. S., 850 cm³, skoro
novo, prodaja Pirnat, Poljan-
ska cesta 20.
24267

350 kg medu
prodam po 18 Din, kolekt-
nim po 17 Din. Postaja
Sv. Lovrenca na Dravskem
polju.
24275

S kapitalom od 100
do 200.000 Din
bi pristopil k uspešnejšemu
podjetju, event. tudi k lesni
industriji. Samo reene po-
nudbe na podružnico Jutra
v Celju pod »100—200«.
24283

Skok, Cmok in Jokica
Izvirna pravljica s slikami za deco.
Solista tetka Metka.

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

**Velik se je zagrohol, da se je gora zamajala, in odgo-
voril: »Neumnica mala! Kaj je meni do tvojega lonca? Svoje
konje in vole, medvede in divje merjase si pečem na raznju.
A nikar se me tako ne boj, saj te ni toliko, da bi enkrat založil
v usta, Zastran lonca vprašaj starega čarovnika, ki stanuje
v velikem hrastu sredi šume; pri njem gotovo najdeš dober
svet. Zdjaj pa hodi z Bogom in ne moti me pri večerji!«**

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

»Pijte, pijte! Živela trobojnica! Dol! madame Veto!«
Začule so se šale in kletvine, ki jih ne morem zapisati.
Potrpljenje me je minilo; planil sem na noge, da bi jih kaznoval. Toda markiza, ki si je bila ohranila čudovito prisotnost duha, me je pogledala, češ, naj mirujem.
»Ne!« je rekla in ponosno vzdignila glavo. »Ne bom pila, ne!«
»Oho!« je zavpil pijanec in udaril v grd grohot. »To se pravi, da ste aristokratka? Pijte, — če ne, vas naučimo mi...«
»Ne bom pila!« je odvrnila z ošabnim pogumom. »In ko pride gospod de Géol za nami, mu boste odgovarjali za svoje vedenje.«
Dedec je bil zdajci kakor poparjen.
»Ali mar poznate barona de Géola?« je vprašal z izpremenjenim glasom.
»Razstala sva se v zadnji vasi in zmenjena sva, da se dobiva tukaj,« je odgovorila hladnokrvno. »Svetujem vam, gospod, da pijete svoje zdravice sami in pustite druge ljudi pri miru. Baron ni človek, ki bi komu prizanesel žalitev.«
Kričač je skomignil z rameni, da bi skril zadrego.
»Nu da, če ste njegovi prijatelji,« je zagodrnjal, vračaje se na svoje mesto, »tedaj je menda v redu. Če niste aristokratka...«
»Nič bolj od gospoda de Géola,« je odvrnila.
Nato je lahno naklonila glavo in stopila v alkovo.

18

Po tem pripetljaju so pivci manj rogovili, zakaj markiza je bila uganila: Géolovo ime je bilo znano in spoštovano. Kmalu so se zavili v svoje plašče in plegli po tleh. Tudi jaz sem storil tako in prebil noč dokaj bolje, nego sem se nadejal.

Ko sem odprl oči, se je nekdo sklanjal nad menoj. V svitu žerjavice, ki je še tlela na ognjišču, sem spoznal gospo de Saint-Alais. Pokazala je na ostale prenočevalce, ki so še smrčali.

»Pst!« je rekla in položila prst na ustnice. »Pet je proč. Jules že zapreza. Gospodinja sem plačala jaz; čez pet minut bova pripravljena.«

»Toda solnce vzide šele čez uro!« sem odgovoril.

»Če to ni bil zgodnji odhod!«

Markiza ni odnehala.

»Ali naju hočete spraviti v nevarnost, da se prične istorija iznova?« mi je srdito šepnila na uho. »Nemara bi naju radi zadržali, dokler ne pride baron de Géol?«

»Razpolagajte z menoj, gospa,« sem odgovoril.

S tem odgovorom se je zadovoljila; brez kake pripombe je izginila za zaveso in jela tam nekaj šepetati. Obul sem škornje, in ker je bilo v izbi zelo mraz, sem sedel k ognjišču, da bi se ogrel. Nato sem si popravil ovratnico in meč. Bil sem náred. Po mojem mnenju je bilo veliko prezgodaj, zlasti, ko smo bili že prejšnji dan tako rano krenli na pot. Toda moja vloga je zahtevala, da ustrežem markizi.

Čez nekaj trenutkov se je vrnila; vzlic blede razsvetljavi sem opazil, da vsa trepeče od nestrpnosti.

»Oh,« je dejala, »ali tega kočijaža res nikoli ne bo? Ne konca

ni ne kraja! Idite ga priganjat, gospod, in recite mu, daj se podvizaj!... Kaj bo, o Bog, če pride de Géol in nas najde tu!«

Čudil sem se tej smešni naglici, zakaj o tem, da bi prišel de Géol ob tako zgodnji uri, ni moglo biti govora; toda štel sem si v dolžnost, da slušam markizo, ki se mi je videla vsa iz sebe. Oprezno stopaje preko spečih gostov, sem dospel do vrat. Privzdignil sem zapah, stopil venkaj in zaprl vrata za seboj. Mrzli sneg, ki ga je nosila ostra jutranja sapa, se mi je zaprašil v lice, da sem kar vztrepetal. Na iztoku se je toliko da že pojavljaj prvi jutranji svit; povsod drugod nad obzorjem je ležala še črna noč.

Ves nejevoljen na markizo sem drgetaje krenil proti hlevu, ki je stal poleg hiše sredi ogromnih kupov konjskega gnoja. Bil je zaprt, toda slabotna rumenkasta luč, ki je uhaiala skozi okence, mi je povedala, da je Jules na delu. Odpahnil sem vrata in ga poklical. Ni odzval. Tedaj sem vstopil in prišel mimo treh ali štirih klavnih konj do naših konj, ki so stali drug vstric drugega tik pod leščerbo.

Toda Julesa še vedno ni bilo videti. Stal sem in ugibal, kje bi bil, bil biti, ko je zdajci priletelo po zraku nekaj črnega ter mi pokrilo obraz in oslepilo oči. Še trenutek in zavedel sem se, da so mi na glavo plašč izpod katerega se nisem mogel izmotati, tem bolj, ker so me železne roke držale za komolce in jih priiskale k bokom. Obupno sem napenjal vse moči, da bi vsaj zaključil na pomoč; toda druge roke so mi še tesneje zavile plašč okoli glave. Naenkrat zadušeni sem se zvijal in otepal na vse načine, da bi se osvobodil. Zaman! Čutil sem, kako mi brska jo in tipljejo po vsem telesu me preiskujejo. Nato mi je nekdo izpodnesel nogo, da sem pal z obrazom na tla.

Soboto popoldne ob 16. (4.) uri
in
nedeljo zvečer ob 20.15 (8.15) uri

MARIBOR, Magdalenski park dve predstavi cirkusa Kludsky

Vstopnino glej na lepakih

Ogled živali od 9. do 14. (2.) pop.
in
od 6. do 7. ure zvečer.

»OLLA« je kot dokazano že desetletja vodilna kot najstarejša in dokazljivo tudi najzanesljivejša. 130

Vinotoč v Kamnici pri Mariboru

grofci D'avernas, poleg Schmidererja, toči dnevno nežveplano, dobro, zdravo vino. Lep razgled ob Dravi. Avtobus-promet. 8967

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem znancem in prijateljem tužno vest, da je naš srčno ljubljeni

JOSIP KOLAR

dne 27. t. m. ob 2. zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto dne 28. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalostni na pokopališče na Rakeku.

Rakek, 27. julija 1928.

Marija Kolar, mati — in ostali sorodniki.

Šep naj bo Vaš dom!

Slikarje in pleskanje naj Vam vedno preskrbi Ivan Košak, Bleiweisova c. št. 15. Slikarstvo in pleskarstvo. Najmodernejši vzorci. 6

Je najbolje sredstvo proti solničnim opeklinam

Adriatic Tan cream dobiva se v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah.

Glavni depot:

Anglo-Jugoslav. petrolejsko d. d. Ljubljana.

Oddam osebno pravico za gostilniško obrt za več let v najem.

Naslov: pri p. ačlini natakari v gostilni »Jelen« v Celju. 896

Hektografični aparati

zviti, masa, hektografični trakovi

vedno in najceneje v zalogi pri
LUD. BARAGA
LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 61.
Telefon šte. 2980.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob priliki prerane smrti našega srčno ljubljenega soproga, predobrega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

ANDREJA KNEISEL

inšpektorja drž. žel. v pok.

kakorkoli izrazili svoje sočutje, pokojnika pa počastili z mnogobrojnim spremstvom na njegovi zadnji poti in mu poklonili vence in cvetja, se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala pa bodi izrečena g. zdravniku in č. sestram usmiljenkam na kliniki v Zagrebu za požrtvovalen trud, p. t. rodbini I. Volkovi za tolažljivo pozornost in naklonjenost v najtežjih urah, ravnatelju mestnega pogrebnege zavoda g. Šaplji za veliki trud za prevoz predragega pokojnika iz Zagreba v Ljubljano, g. županu dr. Pucu in občinskim svetnikom, društvu Sokola I., političnemu in gosp. društvu za šentpeterski in kolodvorski okraj, zastopnikom »CMD«, žel. godbenemu in pevskemu društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, g. načelniku Vargazonu za tolažljive besede pri odprtem grobu, kakor p. n. uradništvu in nameščencem državne železnice ter vsem drugim prijateljem in znancem za mnogobrojno nad vse častno spremstvo.

LJUBLJANA, dne 27. julija 1928.

9004
Žalujejo ostali.

»JUTRA«
VAM NUDIJO VSE
KARKOLI SI POZELITE!
POSLUŽITE SE JIH!

Sokol Unec - Rakek naznanja žalostno vest, da je njegov požrtvovalni in delavni član, brat

PEPI KOLAR

dne 27. julija ob pol 3. uri umrl.

Pogreb se vrši v soboto, dne 28. julija ob 18. uri iz hiše žalosti na Rakeku na domače pokopališče.

Zdravo!

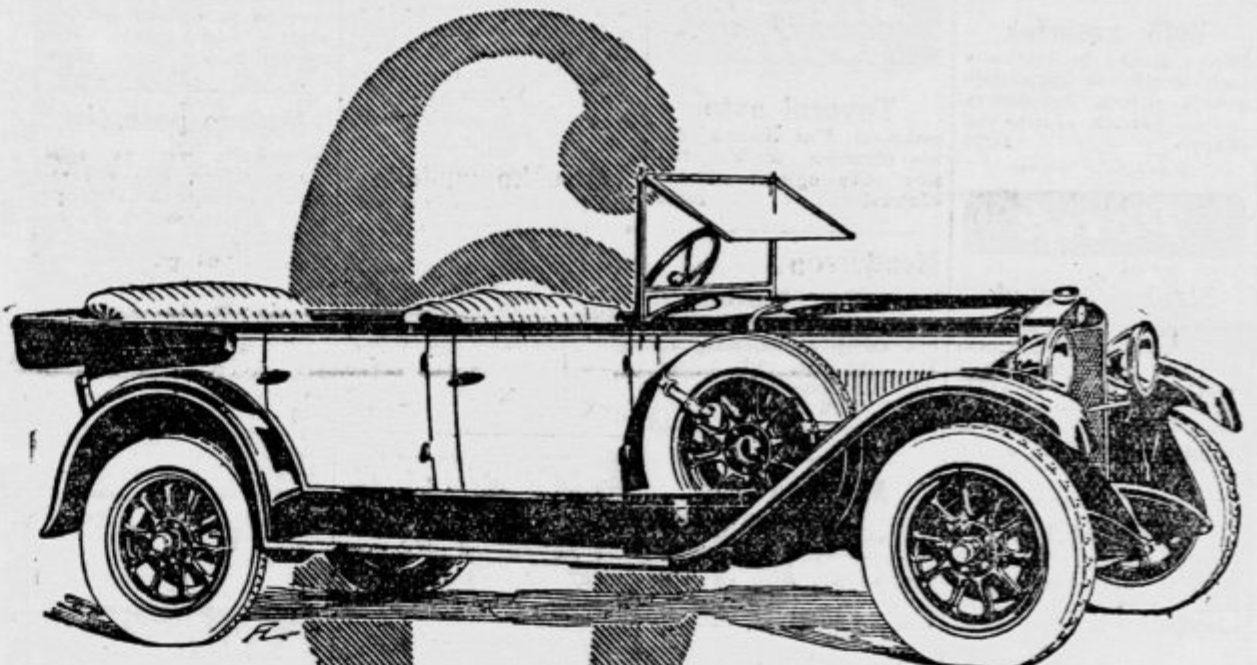
8999

Rakek, dne 27. julija 1928.

Sokol Unec-Rakek.

FIAT

Mod 520

cylinder

Jugoslav. FIAT-Automobilno Prometno d. d., Beograd

Avtorizirani prodajalci za Slovenijo:

TRIUMPH-AUTO d. z o. z., CENTRALA LJUBLJANA, Dunajska cesta 36
TRIUMPH-AUTO d. z o. z., PODRUŽNICA MARIBOR, Frančiškanska ul. 13

različnega platna in šifonov iz domatih tovarn, kakor tudi svetovno znane znamke »Schroll«

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 10

Ugodne cene!

Na željo vzorci!